

ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ

ເອກະສານ

ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຂັ້ນບ້ານ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ທ່ານ ພູວັນ ພິມມະຈັນ
ຮິບໂຮມໂດຍ: ນາງ ວຽງວິໄລ ສິລິມຸງຄຸນ

ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ:

ແຜນງານປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຊາວຊົນນະບົດ/ແຜນງານຮວ່ມມືລາວ - ເຢຍລະມັນ
ເພື່ອການພັດທະນາຊົນນະບົດເຂດພູດອຍ (RLIP/RDMA) ແຂວງອັດຕະປື

giz

ອັດຕະປື, ມີນາ, 2011

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ
ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ.

ເລກທີ 27 / ຄອຂ
ອັດຕະປື, ວັນທີ 18.0 MAY 2011

ຄຳແນະນຳ
ຂອງຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ

ເຖິງ : ຄະນະປະຈຳພັກເມືອງ, ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມເມືອງ 5 ຕົວເມືອງ.

ເລື່ອງ : ການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍໂຄງການບຳລຸງທົດສະດີໄລຍະສັ້ນໃຫ້ພະນັກ
ງານຂັ້ນບ້ານ.

- ປະຕິບັດຕາມພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ຂອງຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ ວ່າດ້ວຍ
ການຫັນເອົາແນວທາງ, ນະໂຍບາຍ, ມະຕິຕ່າງໆຂອງພັກເປັນໂຄງການ, ເປັນຫຼັກສູດ, ເປັນເອ
ກະສານ. ເພື່ອສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ແກ່ເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ.

ຜ່ານມາ ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ ໄດ້ມີຄຳແນະນຳໃຫ້ບັນດາພະແນກການ, ອົງ
ການທຽບເທົ່າອ້ອມຂ້າງແຂວງ, ເມືອງ ໃນທົ່ວແຂວງ ຈັດຕັ້ງບຳລຸງ ທົດສະດີ - ການ ເມືອງໄລ
ຍະສັ້ນ 15 ວັນ ຕາມໂຄງການ 16 ບົດ. ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ພະນັກງານ, ສະມາຊິກພັກ ໂດຍສະ
ເພາະ ແມ່ນພະນັກງານຫຼັກແຫຼ່ງຢູ່ບັນດາເມືອງ, ບ້ານໄດ້ຍົກສູງລະດັບຄວາມຮັບຮູ້, ຄວາມເຂົ້າ
ໃຈ ທາງດ້ານທົດສະດີ - ການເມືອງ, ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍຂອງລັດຢ່າງ
ເລິກເຊິ່ງ.

ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ ຍັງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທົດສະດີ
ແນວທາງການເມືອງຂອງພັກໃຫ້ພະນັກງານຢູ່ຂັ້ນຮາກຖານໃຫ້ກ້ວາງຂວາງຕື່ມອີກ. ເພື່ອເຮັດ
ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ ໃຫ້ເກີດອກເກີດຜົນໃນທຸກ
ຂົງເຂດວຽກງານ, ດັ່ງນັ້ນ ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ ຈຶ່ງໄດ້ປັບປຸງເນື້ອໃນຂອງໂຄງການຝຶກ
ອົບຮົມ ທົດສະດີແນວທາງໄລຍະສັ້ນ 15 ວັນ ຕາມໂຄງການ 16 ບົດ ມາເປັນໄລຍະ 3-5 ວັນ
ຕາມໂຄງການ 8 ບົດ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງແຂວງເຮົາ.

I ຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ ແລະ ເປົ້າໝາຍ:

ກ/ ຈຸດປະສົງລະດັບຄາດໝາຍ:

1/ ເພື່ອຍົກສູງລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມເຂົ້າໃຈໃຫ້ຖືກຕ້ອງກ່ຽວກັບແນວທາງ, ກໍ່ຄືແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ຕາມລະບອບປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນ.

2/ ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະ ກຳແໜ້ນຕື່ມກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດສິດ, ໜ້າທີ່ ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຢູ່ຂັ້ນຮາກຖານ.

3/ ພາຍຫຼັງສຳເລັດຊຸດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ຮຽນປັບປຸງທັດສະນະຫຼັກໝັ້ນ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ມີຄວາມຮັບຮູ້ເປັນເອກະພາບ ແລະ ປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມແນວທາງຂອງພັກ, ເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ຍົກສູງຄວາມສາມາດໃນການຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງຂອງພັກ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບສະພາບເງື່ອນໄຂຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນຕື່ມອີກ. ພ້ອມກັນປັບປຸງແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກຂອງຕົນໃຫ້ດີກ່ວາເກົ່າ.

ຂ/ ເປົ້າໝາຍ:

ແມ່ນພະນັກງານຂັ້ນບ້ານ ຢູ່ບັນດາບ້ານຕ່າງໆ ໃນທົ່ວແຂວງຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮຽນຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

II ເນື້ອໃນ:

ເນື້ອໃນຂອງໂຄງການນີ້ປະກອບມີ IV ພາກ ລວມມີ 8 ບົດ.

ພາກທີ I: ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.

ບົດທີ 1 : ອົງການປົກຄອງບ້ານ

ບົດທີ 2 : ພາລະບົດບາດ ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.

ພາກທີ II : ຮູບແບບເອກະສານທາງລັດຖະການ.

ບົດທີ 1 : ການສ້າງເອກະສານທາງລັດຖະການ.

ບົດທີ 2 : ການຄຸ້ມຄອງເອກະສານ.

ພາກທີ III : ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການພັດທະນາ.

ບົດທີ 1 : ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ.

ບົດທີ 2 : ການພັດທະນາແມ່ນຫຍັງ.

ບົດທີ 3 : ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ.

ພາກທີ IV : ສ້າງແຜນບ້ານ.

ບົດທີ 1 : ຄວາມໝາຍຄວາມສຳຄັນຂອງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນ.

III ວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

1/ ຄະນະພັກເມືອງ, ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມເມືອງ ເມື່ອໄດ້ຮັບຄຳແນະນະ ສະບັບນີ້ແລ້ວ ຈຶ່ງຮິບຮ້ອນປະສານສົມທົບ ກັບ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມກັນຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ.

2/ ໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບຊຸດຝຶກອົບຮົມປົກສາທາລິກັນ ຈະເອົາບັນຫາໃດເຂົ້າ ຕາມທີ່

ເຫັນວ່າແທດເໝາະກັບຈຸດພິເສດຂອງຮາກຖານຕົນ.

3/ ບັນດາອາຈານທີ່ຈະບັນຍາຍເອກະສານ ຕ້ອງຄົ້ນຄ້ວາກຳແໜ້ນເນື້ອໃນຈິດໃຈເອກະສານຢ່າງເລິກເຊິ່ງສາກ່ອນ. ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງກຽມບົດຂຶ້ນທ້ອງສອນໄວ້ສະເພາະໂດຍອີງໃສ່ເອກະສານນີ້ເປັນພື້ນຖານ.

4/ ໃນການຮຽນນັ້ນ ໃຫ້ຖືການບັນຍາຍ - ການອະທິບາຍ ຊີ້ແຈງໃຫ້ເກີດຄວາມເຈົ້າໃຈເປັນອັນສຳຄັນຕົ້ນຕໍ.

5/ ຫາກເມືອງໃດພົບບັນຫາດ້ານຄວາມຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເນື້ອໃນເອກະສານ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ຮີບຮ້ອນສະເໜີພົວພັນ ໄປຍັງຂະແໜງອົບຮົມຂອງ ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ.

6/ ງົບປະມານແມ່ນນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງເມືອງ ແລະ ຂະແໜງການ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

7/ ຫາກບ່ອນໃດໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສຳເລັດແລ້ວ ຂໍໃຫ້ລາຍງານຜົນໄປຍັງ ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ ໃນເວລາອັນຄວນດ້ວຍ.

ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳມາເພື່ອຊາບ ແລະ ໃຫ້ການຮ່ວມມືດ້ວຍ.

ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ

ຈິຕາ ພິມມະຈັກ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ພາກທີ I: ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ.....	6
ບົດທີ 1: ອົງການປົກຄອງບ້ານ.....	6
1. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ.....	7
2. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ.....	9
3. ກອງປະຊຸມອົງການປົກຄອງບ້ານ, ກອງປະຊຸມບ້ານ.....	10
ບົດທີ 2: ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ຂອງໜ່ວຍງານຊ່ວຍວຽກບ້ານ.....	11
1. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງແນວໂຮມ.....	11
2. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມບ້ານ.....	12
3. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ.....	13
4. ວຽກງານປອ້ງການຊາດ - ປອ້ງກັນຄວາມສະຫງົບ.....	14
5. ວຽກງານໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂີ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ.....	15
6. ໜ່ວຍງານປົກຄອງ.....	17
7. ໜ່ວຍງານພັດທະນາສັງຄົມ.....	17
8. ໜ່ວຍງານພັດທະນາເສດຖະກິດ.....	18
ພາກທີ II: ຮູບແບບເອກະສານທາງລັດຖະການ.....	20
ບົດທີ 1: ການສ້າງເອກະສານທາງລັດຖະການ.....	20
ບົດທີ 2: ການຄຸ້ມຄອງເອກະສານທາງລັດຖະການ.....	26
ພາກທີ III: ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ບົດຮຽນຈຳນວນໜຶ່ງກ່ຽວກັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ.....	29
ບົດທີ 1: ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ.....	29
1. ການພັດທະນາແມ່ນຫຍັງ?.....	29
2. ການຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.....	30
ບົດທີ 2: ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ.....	32
ບົດທີ 3 : ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ.....	34
ພາກທີ IV: ການສ້າງແຜນ.....	36
ບົດທີ 1	
ຫົວຂໍ້ທີ I: ຄວາມໝາຍ - ຄວາມສຳຄັນຂອງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນ.....	36
ຫົວຂໍ້ທີ II: ຄວາມໝາຍ - ຄວາມສຳຄັນຂອງການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ.....	37
ຫົວຂໍ້ທີ III: ການສ້າງແຜນປະຈຳເດືອນຂອງບ້ານ.....	41
ຫົວຂໍ້ທີ IV: ການສ້າງແຜນພັດທະນາຄອບຄົວ.....	43

ພາກທີ I

ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ

ບົດທີ 1

ອົງການປົກຄອງບ້ານ

I. ທີ່ຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ.

ໃນມາດຕາ 46, 47, 48, 49 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ກຳນົດທີ່ຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເລືອກຕັ້ງນາຍບ້ານໄວ້ດັ່ງນີ້:

1. ບ້ານແມ່ນຂອບເຂດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນຮາກຖານທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງ ຫຼື ເທດສະບານ, ບ້ານໜຶ່ງປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຄອບຄົວ.
2. ອົງການປົກຄອງບ້ານ ມີພາລະບົດບາດຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳຂອງບ້ານ, ປົກປັກຮັກສາຄວາມສະຫງົບ, ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ.
3. ອົງການປົກຄອງບ້ານມີນາຍບ້ານເປັນຫົວໜ້າ, ມີຮອງນາຍບ້ານ ແລະ ໜ່ວຍງານຈຳນວນໜຶ່ງຊ່ວຍວຽກ.
4. ນາຍບ້ານໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງຈາກປະຊາຊົນຜູ້ມີສິດເລືອກຕັ້ງພາຍໃນບ້ານ ແລະ ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຫົວໜ້າເທດສະບານ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນນາຍບ້ານອາດຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງໂດຍເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ. ຮອງນາຍບ້ານອາດຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ຫຼື ປົດຕຳແໜ່ງໂດຍເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານຕາມການສະເໜີຂອງນາຍບ້ານ. ນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານມີອາຍຸການສະໄໝລະສາມປີ, ສາມາດໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຄືນໃໝ່.

II. ການສ້າງຕັ້ງບ້ານ:

ໃນມາດຕາ 50, 51 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ກຳນົດການເລືອກຕັ້ງບ້ານ ແລະ ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງບ້ານໄວ້ດັ່ງນີ້:

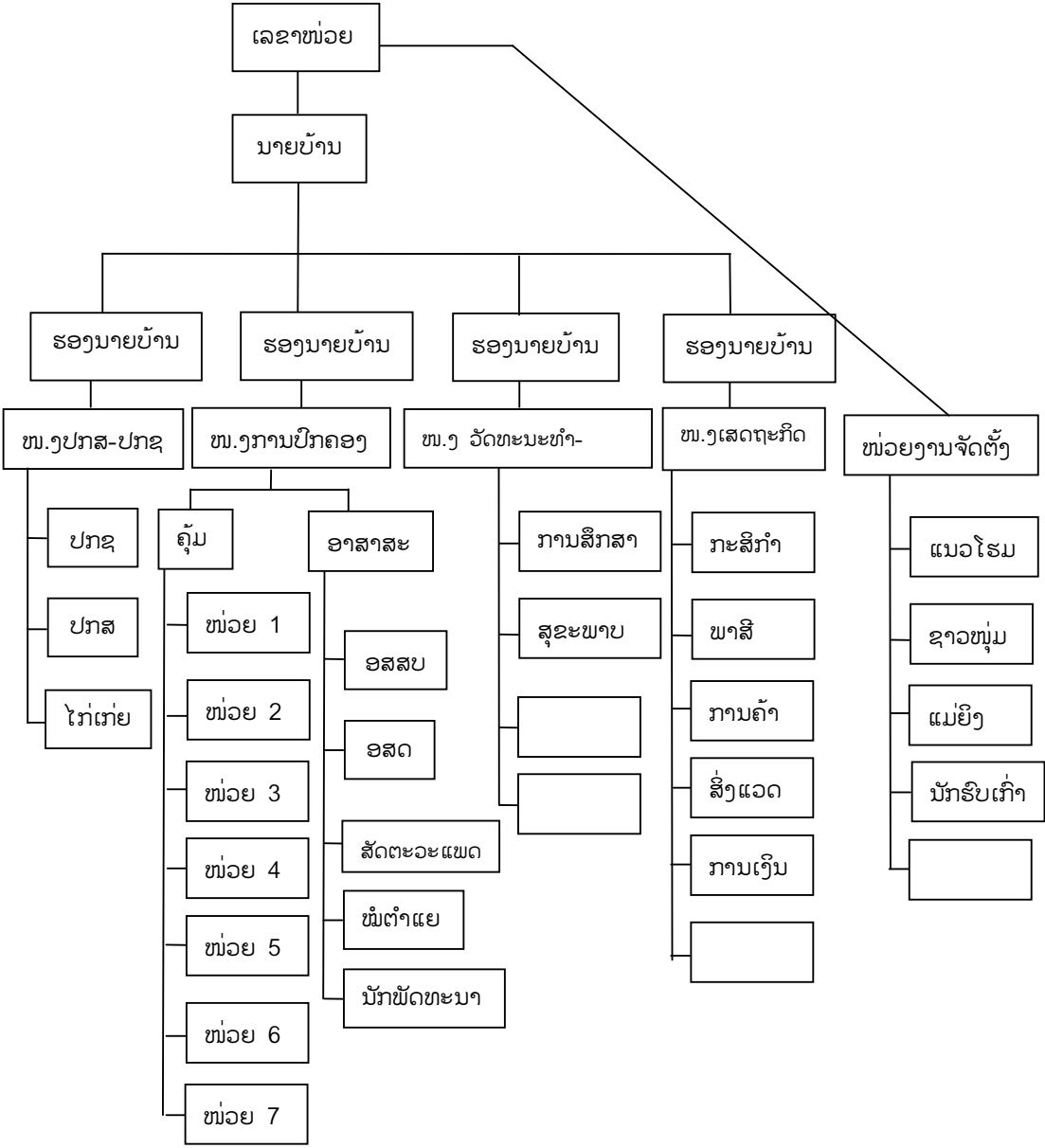
ບ້ານຖືກສ້າງຕັ້ງ, ໂຮມເຂົ້າ, ແຍກອອກ, ຍຸບເລີກ ຫລື ກຳນົດເຂດແດນໂດຍເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນຕາມການສະເໜີຂອງເຈົ້າເມືອງ ຫລື ຫົວໜ້າເທດສະບານ.

❖ ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງ: ການສ້າງຕັ້ງບ້ານຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

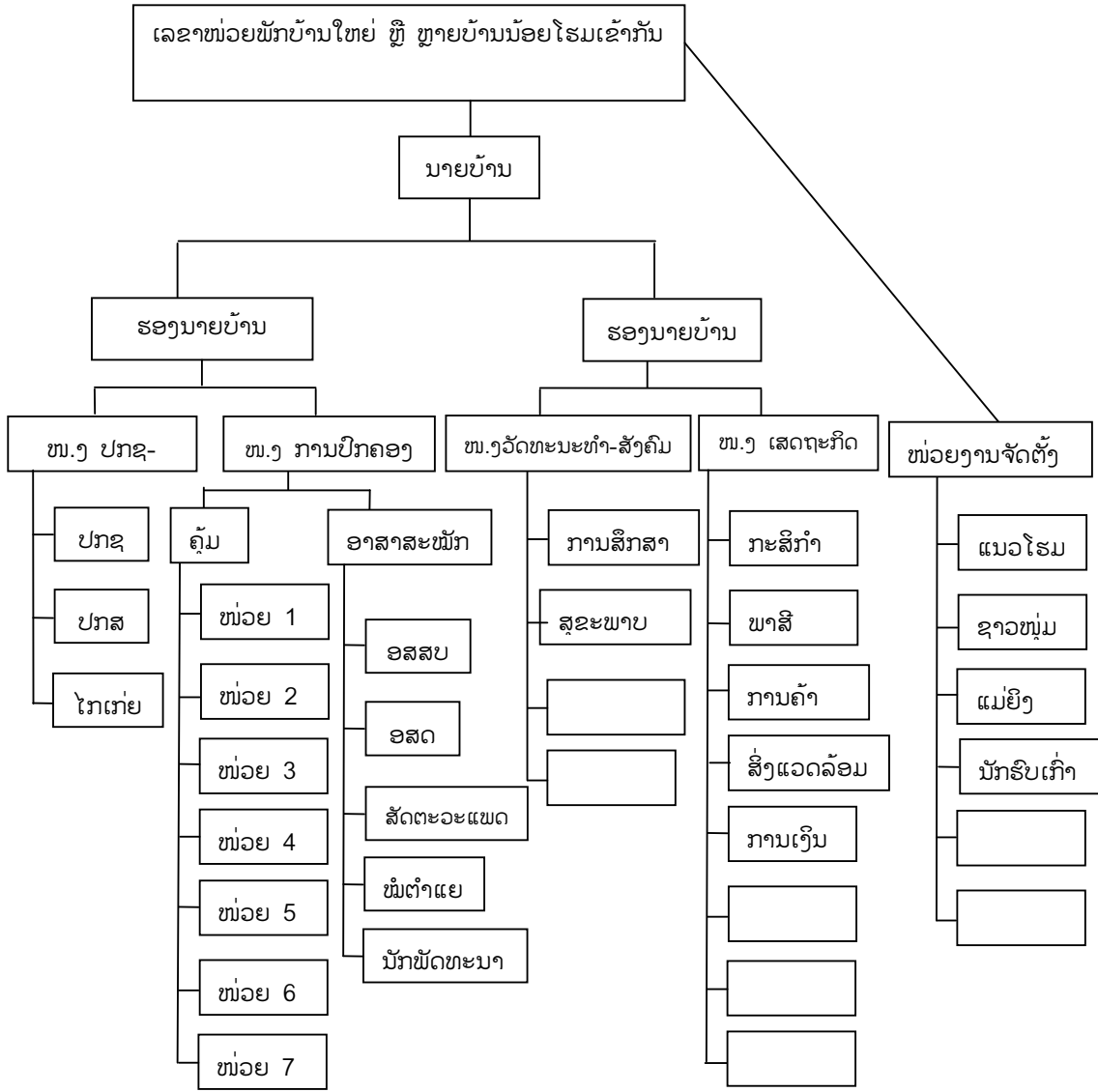
- ມີທີ່ຕັ້ງພູມສາດ ທີ່ເໝາະສົມແກ່ການປົກຄອງ.
- ມີຈຳນວນພົນລະເມືອງ:
  - ບ້ານຢູ່ໃນຕົວເມືອງຕ້ອງມີພົນລະເມືອງຢ່າງໜ້ອຍ 1.000 ຄົນ.
  - ບ້ານຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງຕ້ອງມີພົນລະເມືອງຢ່າງໜ້ອຍ 500 ຄົນ
  - ບ້ານຢູ່ເຂດພູດອຍ, ທ່າງໄກສອກຫລີກ ຕ້ອງມີພົນລະເມືອງຢ່າງໜ້ອຍ 200 ຄົນ

- ມີເງື່ອນໄຂພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມທີ່ໝັ້ນຄົງ.

1. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ
ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງບ້ານໃຫຍ່

ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງບ້ານນ້ອຍ

ຫມາຍບອກ:

ອສສປ: ອາສາສະໝັກສາທາລະນະສຸກບ້ານ

ອສດ: ອາສາສະໝັກກາແດງ

2. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານ:

ຢູ່ໃນມາດຕາ 52, 53, 54 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໄດ້ກຳນົດພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງນາຍບ້ານດັ່ງນີ້:

ກ. ພາລະບົດບາດນາຍບ້ານ

ນາຍບ້ານເປັນຫົວໜ້າອົງການປົກຄອງບ້ານມີພາລະບົດບາດເປັນຕົວແທນ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ອົງການປົກຄອງເມືອງ, ເທດສະບານ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ.

ຂ. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ນາຍບ້ານ

1) ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກົດໝາຍ, ມະຕິ ແລະ ຄຳສັ່ງຕ່າງໆຂອງຂັ້ນເທິງ, ພັດທະນາເສດຖະກິດ, ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ, ປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍພາຍໃນບ້ານ.

2) ເຜີຍແຜ່ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍຂອງລັດໃຫ້ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປຸກລະດົມ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ຊຸກຍູ້ການປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງ.

3) ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ແນວລາວສ້າງຊາດ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ແລະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າເຂົ້າຮ່ວມພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຢູ່ພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນ.

4) ປົກປັກຮັກສາ, ສົ່ງເສີມຮີດຄອງປະເພນີ, ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງບັນດາເຜົ່າ, ສະກັດກັ້ນສິ່ງຫຍໍ້ທີ່ ແລະ ການເຊື່ອຖືແບບງົມງວາຍ, ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການສຶກສາຮ່ຳຮຽນ, ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກສູດຂະອະນາໄມ.

5) ຄຸ້ມຄອງພົນລະເມືອງພາຍໃນບ້ານ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ປະຊາຊົນມີອາຊີບຄົງທີ່ ແລະ ມີວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ.

6) ຮຽກໂຮມ ແລະ ເປັນປະທານກອງປະຊຸມບ້ານຂອງຕົນ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ, ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕາມຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງຂັ້ນເທິງ.

7) ສະເໜີເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຫົວໜ້າເທດສະບານເມືອງພິຈາລະນາແຕ່ງຕັ້ງ, ປົດຕຳແໜ່ງຮອງນາຍບ້ານ.

8) ອອກລະບຽບ, ແຈ້ງການຕ່າງໆຂອງນາຍບ້ານຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ໆ ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ.

9) ສະເໜີຂັ້ນເທິງພິຈາລະນາສັ່ງໂຈະ ຫຼື ຢຸດຕິການປະຕິບັດກິດຈະການໃດໜຶ່ງທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ສິດຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມຂອງບ້ານ.

10) ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ຄຳຮ້ອງ, ຄຳສະເໜີຂອງປະຊາຊົນໃນຂອບເຂດສິດຂອງຕົນ.

11) ລາຍງານສະພາບການຮອບດ້ານຂອງບ້ານໃຫ້ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານເມືອງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

12) ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍອຸດໜູນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

13) ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ

ຄ. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຮອງນາຍບ້ານ

ເປັນຜູ້ຊ່ວຍນາຍບ້ານ, ຮັບຜິດຊອບວຽກໃດໜຶ່ງຕາມການມອບໝາຍຂອງນາຍບ້ານ. ໃນກໍລະນີນາຍບ້ານຕິດຂັດດ້ວຍເຫດຜົນໃດໜຶ່ງຮອງນາຍບ້ານຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍນັ້ນເປັນຜູ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ແທນ.

3. ກອງປະຊຸມອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ກອງປະຊຸມບ້ານ.

1. ກອງປະຊຸມຂອງອົງການປົກຄອງບ້ານ:

ກອງປະຊຸມອົງການປົກຄອງບ້ານເປີດເດືອນລະເທື່ອ, ໂດຍແມ່ນນາຍບ້ານເປັນປະທານ. ບັນຫາ ທີ່ນຳມາປຶກສາຫາລືໃນກອງປະຊຸມມີດັ່ງນີ້:

- 1) ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ - ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງບ້ານ
- 2) ການສ້າງຕັ້ງ, ຍຸບເລີກກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງບ້ານເພື່ອສະເໜີຂັ້ນເທິງພິຈາລະນາ.
- 3) ການລົງທຶນພາຍໃນບ້ານ.
- 4) ຮ່າງລະບຽບການຕ່າງໆ ຂອງບ້ານ.
- 5) ບົດສະຫຼຸບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການພັດທະນາ, ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງບ້ານ.
- 6) ຮ່າງບົດລາຍງານໃຫ້ເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ກຸ່ມບ້ານ.
- 7) ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບສຸກຂອງບ້ານ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນ.

ກໍລະນີມີວຽກງານຮີບດ່ວນ ແລະ ຈຳເປັນເປີດອາດຈະກອງປະຊຸມວິສາມັນກໍໄດ້.

ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນເຊີນພາກສ່ວນອື່ນເຂົ້າຮ່ວມນຳກໍໄດ້ ແລະ ບ້ານຕ້ອງໄດ້ສ້າງບົດບັນທຶກຂອງກອງປະຊຸມ.

2. ກອງປະຊຸມຂອງບ້ານ:

ແມ່ນເປັນກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ບັນດາມະຕິ, ຄຳສັ່ງ ແລະ ເອກະສານອື່ນໆຂອງພັກ - ລັດ, ຂັ້ນເທິງ ແລະ ວຽກຂອງບ້ານ (ລວມທັງສະຫລຸບວຽກງານທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ແຜນໃນຕໍ່ໜ້າ).

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມມີ: ນາຍບ້ານ (ປະທານ), ຮອງນາຍບ້ານ, ຫົວໜ້າໜ່ວຍງານຊ່ວຍວຽກບ້ານ, ຫົວໜ້າຈຸໜ່ວຍ, ຫົວໜ້າຄອບຄົວ. ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນເຊີນພາກສ່ວນອື່ນເຂົ້າຮ່ວມນຳກໍໄດ້ ແລະ ບ້ານຕ້ອງໄດ້ສ້າງບົດບັນທຶກຂອງກອງປະຊຸມ.

*****

ບົດທີ 2

ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ຂອງໜ່ວຍງານຊ່ວຍວຽກບ້ານ

I. ວຽກງານອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ

1. ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງແນວໂຮມ (ແນວລາວສ້າງຊາດຂັ້ນບ້ານ)

ກ. ພາລະບົດບາດຂອງແນວໂຮມບ້ານ:

❖ ແມ່ນອົງການສຳພັນທາງການເມືອງຂອງບ້ານ. ແມ່ນບັນດາການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ເປັນຕົວແທນຂອງບ້ານເຕົ້າໂຮມເຂົ້າກັບອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນບ້ານທີ່ປະກອບມີໜ່ວຍພັກ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ເປັນຕົວແທນໃຫ້ຊັ້ນຄົນ, ຊົນເຜົ່າ, ສາສະໜາ ແລະ ເພດໄວໃຫ້ເປັນກຳລັງອັນໜຶ່ງອັນດຽວ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ. ແມ່ນພື້ນຖານການເມືອງຂອງການປົກຄອງບ້ານ, ເປັນຜູ້ສືບທອດໃນພາລະກິດປະຫວັດສາດ ແລະ ມູນເຊື້ອສະຫງ່າອົງອາດຂອງແນວລາວອິດສະລະ ແລະ ແນວລາວຮັກຊາດໃນຂອບເຂດບ້ານຂອງຕົນ.

❖ ມີບົດບາດເປັນປ່ອນເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ປຸກລະດົມບັນດາຊັ້ນຄົນ, ບັນດາເຜົ່າຊົນ ແລະ ສາສະໜາເຂົ້າຮ່ວມທຸກວຽກງານຂອງບ້ານ, ເພີ່ມທະວີກ້ອນກຳລັງຄວາມສາມັກຄີຂອງຊາວບ້ານ, ສ້າງຄວາມເປັນເອກະພາບທາງດ້ານຈິດໃຈຂອງຊາວບ້ານ, ເສີມຂະຫຍາຍສິດເປັນເຈົ້າຂອງປະຊາຊົນເຂົ້າຮ່ວມການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕິດຕາມຊຸກຍູ້ອຳນາດການປົກຄອງ, ເຂົ້າຮ່ວມການຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ, ປະຕິບັດໜ້າທີ່ກໍ່ສ້າງເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ - ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

ຂ. ໜ້າທີ່ຂອງແນວໂຮມ (ແນວລາວສ້າງຊາດຂັ້ນບ້ານ)

1) ເປັນຜູ້ກຳແໜ້ນຄັນທຸງແຫ່ງຊາດ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີບັນດາເຜົ່າ, ຊັ້ນຄົນ, ສາສະໜາ ແລະ ເພດໄວຢູ່ໃນຄວາມສາມັກຄີອັນແໜ້ນແຟ້ນ.

2) ລົງເລິກວຽກງານຊົນເຜົ່າ, ຊັ້ນຄົນ, ສາສະໜາ, ເປັນເຈົ້າການປະກອບສ່ວນໂດຍກົງເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໄປພ້ອມກັບການເຮັດໜ້າທີ່ກໍ່ສ້າງພັກ, ກໍ່ສ້າງອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານດ້ວຍການຕິດຕາມກວດກາ, ປະກອບຝັ່ງເຫັນຕໍ່ໜ່ວຍພັກ, ສະມາຊິກຢູ່ໃນຂອບເຂດບ້ານຂອງຕົນ.

ຄ. ສິດຂອງແນວໂຮມ:

1) ມີສິດພົວພັນ, ປະສານສົມທົບກັບໜ່ວຍພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆຂອງບ້ານ.

2) ມີສິດແນະນຳປະຊາຊົນໃນການປະຕິບັດມະຕິຄຳສັ່ງຕ່າງໆຂອງຂັ້ນເທິງວາງອອກ

3) ມີສິດພິຈາລະນາ ແລະ ຕົກລົງການຍ້ອງຍໍ ຫລື ລົງວິໄນຕໍ່ກຳມະການ ແລະ ພະນັກງານຊ່ວຍວຽກໃນບ້ານຂອງຕົນ.

4) ມີສິດແນະນຳຕາມກົດລະບຽບຂອງແນວລາວສ້າງຊາດໄດ້ກຳນົດໄວ້ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ງ. ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແນວໂຮມບ້ານ:

ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແນວໂຮມແມ່ນຖືເອົາການຮ່ວມຊີວິດປະຈຳເດືອນເປັນມື້ດຳເນີນ

ກອງປະຊຸມອົງການຂອງຕົນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີມີວຽກຈໍາເປັນຮີບດວ່ນອາດຈະຮຽກໂຮມສະມາຊິກ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມກໍໄດ້. ສໍາລັບເນື້ອໃນແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບ, ມະຕິຄໍາສັ່ງຕ່າງໆທີ່ຂັ້ນເທິງສົ່ງໃຫ້ ຫລື ເລຂາພັກ ເປັນຜູ້ແນະນໍາ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບມີ: ສະມາຊິກຂອງຕົນ, ນາຍບ້ານ, ເລຂາໜ່ວຍພັກ.

2. ທີ່ຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມບ້ານ

ກ. ທີ່ຕັ້ງ:

- ❖ ຊາວໜຸ່ມບ້ານແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຂັ້ນບ້ານທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງເພື່ອຊີ້ນໍາ, ນໍາພາ ໂດຍກົງຮອບດ້ານຂອງຄະນະໜ່ວຍພັກອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ.

- ❖ ຊາວໜຸ່ມບ້ານມີຖານະທຽບເທົ່າກັບອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນອື່ນໆຂອງບ້ານ.

- ❖ ຊາວໜຸ່ມເປັນກໍາລັງຫລັກແຫລ່ງແກ່ນສານ, ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ຄະນະໜ່ວຍພັກອໍານາດ ການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ແມ່ນອົງການທີ່ເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊາວໜຸ່ມຂັ້ນເມືອງ.

ຂ. ພາລະບົດບາດຂອງຊາວໜຸ່ມ:

ຊາວໜຸ່ມປຽບຄືກະດູກສັນຫລັງຂອງປະເທດຊາດ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄວາມສາມາດ ຫລາຍດ້ານ, ແມ່ນເປັນກໍາລັງແຮງສາມາດເປັນແຂນຂວາຂອງພັກ - ລັດ, ແມ່ນກໍາລັງນໍາໜ້າ ແລະ ປະຈັນ ບານຜ່ານຜ່າທຸກໜ້າທີ່ວຽກງານທີ່ໜັກໜ່ວງ ແລະ ຫຍຸ້ງຍາກ, ບໍ່ງົ່ງງຽງ ແລະ ທີ່ຖອຍຕໍ່ອຸປະສັກນາໆ ປະການ(ດັ່ງຄໍາຂວັນທີ່ວ່າ: ບ່ອນໃດຍາກຊາວໜຸ່ມບຸກ, ບ່ອນໃດທຸກຊາວໜຸ່ມຜ່ານຜ່າ, ບ່ອນໃດຊາດຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການຊາວໜຸ່ມຂານອາສາ)

ຄ. ໜ້າທີ່ຂອງຊາວໜຸ່ມ:

- 1) ອອກແຮງສຶກສາອົບຮົມຊາວໜຸ່ມ - ເຍົາວະຊົນໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ສືບທອດທີ່ຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ປະເທດ ຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ.

- 2) ຢູ່ໃນແຖວໜ້າໃນການຮໍາຮຽນເອົາຄວາມຮູ້, ໃນການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ການ ນໍາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່, ນໍາໜ້າໃນການອອກແຮງງານຜະລິດ ແລະ ປະດິດສ້າງ.

- 3) ເປັນຜູ້ສືບທອດ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍຄຸນຄ່າອັນດີງາມຂອງວັດທະນະທໍາແຫ່ງຊາດກໍຄືຄວາມເປັນ ລາວໃຫ້ຄົງຢູ່ຕະຫລອດໄປບໍ່ໃຫ້ສູນຫາຍ.

- 4) ປະກອບຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ, ລົງຄະແນນສຽງ ແລະ ສະເໜີຂໍ້ລິເລີ່ມຕ່າງໆຂອງຕົນ¹ ອົງການປະຊຸມ ຄຊປປລ(ຄະນະຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ).

- 5) ເລືອກຕັ້ງ ແລະ ຮັບສະໝັກເລືອກຕັ້ງເຂົ້າໃນຄະນະບໍລິຫານງານຊາວໜຸ່ມແຕ່ລະຂັ້ນຕາມເງື່ອນ ໄຂ ແລະ ມາດຖານທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້.

- 6) ສະເໜີຕໍ່ ຄປປລາວ ຊວຍປົກປ້ອງໃນກໍລະນີທີ່ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງຕົນຖືກ ລ່ວງລະເມີດ.

- 7) ໃດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆຕາມລະບຽບການ.

- 8) ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງລັດ, ຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຕາມລັດຖະທໍາມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍ

9) ເຄື່ອນໄຫວກິລາກາຍຍະກຳ, ສີລະປະວັນນະຄະດີ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ

ງ. ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມບ້ານ:

ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແນວໂຮມແມ່ນຖືເອົາການຮ່ວມຊີວິດປະຈຳເດືອນເປັນມື້ດຳເນີນກອງປະຊຸມອົງການຂອງຕົນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີມີວຽກຈຳເປັນຮີບດວ່ນອາດຈະຮຽກໂຮມສະມາຊິກ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມກໍໄດ້. ສຳລັບເນື້ອໃນແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບ, ມະຕິຄຳສັ່ງຕ່າງໆທີ່ຂັ້ນເທິງສົ່ງໃຫ້ ຫລື ເລຂາພັກເປັນຜູ້ແນະນຳ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບມີ: ສະມາຊິກຂອງຕົນ, ນາຍບ້ານ, ເລຂາໜ່ວຍພັກ

3. ທີ່ຕັ້ງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງແມ່ຍິງບ້ານ.

ກ. ທີ່ຕັ້ງ:

❖ ສະຫະພັນແມ່ຍິງຂັ້ນບ້ານ ແມ່ນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຂອງບ້ານພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳໂດຍກົງຮອບດ້ານຂອງຄະນະພັກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ.

❖ ມີຖານະທຽບເທົ່າກັບອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນອື່ນ ໆ ຂອງບ້ານ.

❖ ເປັນເສນາທິການໃຫ້ແກ່ຄະນະໜ່ວຍພັກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງຂັ້ນເມືອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຮອບດ້ານຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງ.

ຂ. ພາລະບົດບາດ:

❖ ເປັນຕົວແທນປົກປ້ອງ ແລະ ນຳເອົາສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳມາໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍພາຍໃນບ້ານ.

❖ ເປັນບ່ອນເຕົ້າຄວາມສາມັກຄີແມ່ຍິງບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຊັ້ນຄົນຕ່າງໆຢູ່ໃນບ້ານໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ໜັກແໜ້ນ.

❖ ນຳພາຊຸກຍູ້ມະຫາຊົນແມ່ຍິງ ແລະ ແມ່ຍິງບັນດາເຜົ່າ, ບັນດາຊັ້ນຄົນພາຍໃນບ້ານຈັດຕັ້ງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມຂອງບ້ານ(ແຜນພັດທະນາບ້ານ)ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຄອບຄົວ ແລະ ບ້ານ.

ຄ. ໜ້າທີ່:

1) ສຶກສາອົບຮົມການເມືອງ - ແນວຄິດໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງບັນດາເຜົ່າພາຍໃນບ້ານໃຫ້ມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ, ຮັກບ້ານເກີດເມືອງນອນ, ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການນຳພາຂອງພັກ - ລັດ, ມີສະຕິຕື່ນຕົວປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ກົດໝາຍຂອງລັດ, ມີສະຕິປະຕິບັດລະບຽບຂອງສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ກົດໝາຍຂອງບ້ານ.

2) ສຶກສາອົບຮົມແມ່ຍິງຢູ່ໃນບ້ານຂອງຕົນໃຫ້ມີຄວາມຮັບຮູ້ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕື່ນຕົວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຂວັນ 3 ດີຄື: ພົນລະເມືອງດີ, ພັດທະນາດີ, ສ້າງຄອບຄົວວັດທະນະທຳດີ, ສ້າງບ້ານປອດຄະດີ, ສົ່ງເສີມມູນເຊື້ອດູໝັ້ນ, ຫັນປ່ຽນການທຳມາຫາກິນແບບທຳມະຊາດໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຢູ່ໃນຄອບຄົວ.

ງ. ຂອບເຂດສິດ:

1) ເຂົ້າຮ່ວມຄົ້ນຄວ້າປຶກສາຫາລືທີ່ພົວພັນເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ

ກັບຄະນະໜ່ວຍພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

2) ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງຂັ້ນບ້ານ, ເຂົ້າຮ່ວມປຶກສາຫາລືປະກອບຄຳຄິດເຫັນ, ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຕ່າງໆ ນຳຄະນະໜ່ວຍພັກ, ອຳນາດການປົກຄອງຕາມພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ຈ. ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ:

ກອງປະຊຸມຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານແມ່ນຖືເອົາການຮ່ວມຊີວິດປະຈຳເດືອນເປັນມື້ດຳເນີນກອງປະຊຸມອົງການຂອງຕົນ, ເວັ້ນເສຍແຕ່ໃນກໍລະນີມີວຽກຈຳເປັນຮີບດວ່ນອາດຈະຮຽກໂຮມສະມາຊິກ ແລະ ຈັດກອງປະຊຸມກໍໄດ້. ສຳລັບເນື້ອໃນແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບ, ມະຕິຄຳສັ່ງຕ່າງໆທີ່ຂັ້ນເທິງສົ່ງໃຫ້ຫລື ເລຂາພັກເປັນຜູ້ແນະນຳ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບມີ: ສະມາຊິກຂອງຕົນ, ນາຍບ້ານ, ເລຂາໜ່ວຍພັກ.

II. ຫນ່ວຍງານ ປກຊ - ປກສ (ປອ້ງກັນຊາດ - ປອ້ງກັນຄວາມສະຫງົບ):

1. ຄວາມໝາຍ - ຄວາມສຳຄັນຂອງວຽກງານປອ້ງກັນຊາດ - ປອ້ງກັນຄວາມສະຫງົບ:

ແມ່ນວຽກງານທີ່ແນໃສ່ປົກປັກຮັກສາລະບອບໃໝ່, ປົກປັກຮັກສາຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ ແລະ ຜືນແຜ່ນດິນຂອງຊາດໃຫ້ໝັ້ນຄົງ. ທັບມ້າງກົນອຸບາຍຂອງສັດຕູ, ຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ຄວາມສະຫງົບປອດໄພ ແລະ ຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮອ້ຍໃນສັງຄົມ; ປົກປັກຮັກສາຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນຂອງປະຊາຊົນລາວ ແລະ ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ມາທຳມາຫາກິນ , ດຳລົງຊີວິດ, ທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຍ້ຽມຢາມຢູ່ປະເທດລາວເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະແມ່ນບ້ານຂອງຕົນ.

2. ທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ດ້ານປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ:

1) ປະຕິບັດແນວທາງປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບທົ່ວປວງຊົນຮອບດ້ານໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ມີພາກຜົນດີກວ່າເກົ່າ.

2) ສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າມີນ້ຳໃຈຮັກຊາດ, ຮັກລະບອບໃໝ່, ຮູ້ກົນອຸບາຍຂອງສັດຕູ, ເພີ່ມສະຕິລະວັງຕົວໃຫ້ສູງ, ປະກອບສ່ວນກໍ່ສ້າງກຳລັງປ້ອງກັນຊາດ - ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບພາຍໃນບ້ານຂອງຕົນໃຫ້ນັກແທ້ໝັ້ນ.

3) ສົມທົບຢ່າງແທ້ໝັ້ນແຟ້ນ ແລະ ກົມກຽວລະຫວ່າງການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມກັບວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ.

4) ມີຄວາມຊື່ສັດ ແລະ ຈົງຮັກພັກດີຕໍ່ພັກ, ຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນດ້ວຍຄວາມຊື່ສັດ ບໍລິສຸດ, ມີລະບຽບວິໄນເຂັ້ມງວດ, ຮູ້ຂົນຂວາຍການກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອປະຊາຊົນປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາບ້ານຊ່ອງ.

5) ຮຳຮຽນ, ຝຶກແອບ, ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃນການເຮັດໜ້າທີ່ປ້ອງກັນພາຍໃນບ້ານ.

3. ທິດທາງ ແລະ ວິທີການຕອບຕ້ານການຫັນປ່ຽນໂດຍສັນຕິ:

1) ປັບປຸງພາຍໃນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງເຊັ່ນ:

- ມີຄວາມສາມັກຄີເປັນເອກະພາບສູງ

- ມີສະຕິຕໍ່ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ລະບຽບວິໄນສູງ
- ມີຄວາມບໍລິສຸດປອດໃສ່ຈິງໃຈເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ກັນ.

2) ມີສະຕິຕໍ່ກິນອຸບາຍ ແລະ ກຽມພ້ອມເພື່ອຕອບຕ້ານ ແລະ ທຳລາຍການເຄື່ອນໄຫວຂອງອິດທິເວລັງບໍລະປັກຢ່າງເດັດຂາດ ແລະ ຫັນການ.

3) ສຶກສາອົບຮົມປະຊາຊົນໃຫ້ມີຄວາມເປັນເຈົ້າການຮັກສາຄວາມສະຫງົບ, ຕິດຕາມການເຂົ້າອອກຂອງຄົນໃນບ້ານ ແລະ ຄົນທີ່ມາຈາກບ່ອນອື່ນ. ກຳແໜ້ນສຳມະໂນຄົວ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຊາວບ້ານ.

4) ແກ້ໄຂໜ້ແໜງຂອງຄວາມບໍ່ສະຫງົບ ເປັນຕົ້ນແມ່ນປະກົດການຫຍໍ້ທີ່ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ພວກຕິດຢາເສບຕິດ, ພວກນັກເລງອັນທະພານ ແລະ ອື່ນໆ.

5) ຕິດຕາມຂ່າວສານສະພາບການບ້ານເມືອງເປັນປົກກະຕິຈາກແຫລ່ງຂ່າວວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ, ໜັງສືພິມ ແລະ ໃບຂ່າວຕ່າງໆຂອງທາງການ.

6) ປະສານສົມທົບການເຄື່ອນໄຫວປ້ອງກັນພາຍໃນລະຫວ່າງພາກສ່ວນຕ່າງໆໃຫ້ດີ; ປະສານສົມທົບໃຫ້ເປັນເອກະພາບໃນທິດທາງການປ້ອງກັນ ແລະ ຮັກສາຄວາມສະຫງົບພາຍໃນບ້ານຊ່ອງ.

III. ວຽກງານ ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ:

ກ. ທີ່ຕັ້ງ:

ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂັ້ນບ້ານສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍການປະກອບສ່ວນຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພົນລະເມືອງພາຍໃນບ້ານ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການນຳພາ, ການກວດກາຂອງອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ. ຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ແລະ ແນະນຳດ້ານວິຊາການໂດຍຫ້ອງການຍຸຕິທຳເມືອງ, ເທດສະບານ.

ຂ. ພາລະບົດບາດ:

❖ ໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງຢູ່ໃນບ້ານໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ເປັນການກະທຳຜິດຕໍ່ຮີດຄອງປະເພນີຂອງບ້ານ.

❖ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ລະບຽບກົດໝາຍ, ປຸກລະດົມປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານໃຫ້ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

❖ ປະສານສົມທົບກັບອົງການທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຍຸຕິທຳ ແລະ ອົງການອື່ນ ໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄ. ໜ້າທີ່:

1) ໄກ່ເກ່ຍຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງແພ່ງກ່ຽວກັບໜີ້ສິນ, ຊັບສິນ, ສາຍພົວພັນຄອບຄົວ (ຍົກເວັ້ນການຢ່າຮ້າງແມ່ນສົ່ງໃຫ້ສານ) ແລະ ເປັນຂໍ້ຂັດແຍ່ງທີ່ບໍ່ມີມູນຄ່າສູງເຊັ່ນ: ກຳມະສິດກ່ຽວກັບສັດລ້ຽງ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທີ່ມີການຈັດສັນແລ້ວ, ຂໍທາງຜ່ານ ແລະ ອື່ນໆ.

2) ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຮວມມືໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄຳຕັດສິນຂອງສານກ່ຽວກັບການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ.

3) ໄກ່ເກ່ຍຄະດີອາຍາໃນກໍລະນີກະທຳຜິດເປົາບາງທີ່ຊາວບ້ານສະເໜີມາ(ຜູ້ເສຍຫາຍບໍ່ໄດ້ຮອງຟ້ອງ)

ເຊັ່ນ: ການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍລະຫວ່າງຍາດໄກ້ຊິດທີ່ບໍ່ມີບາດເຈັບສາຫັດ ແລະ ເສຍອົງຄະ, ການນິນທາ, ການໃສ່ຮ້າຍ, ການປອ້ຍດ່າ, ການລັກເລັກຂະໂມຍນອ້ຍ, ການກະທຳຜິດຕໍ່ກຳມະສິດສ່ວນຕົວຂອງຍາດໄກ້ຊິດ, ການໝິ່ນປະໝາດຊາກສົບ ຫຼື ຊີ່ສຽງຂອງຜູ້ຕາຍ, ການລວງລະເມີດເຄຫາສະຖານ ແລະ ການລວງລະເມີດຄວາມລັບສ່ວນຕົວ ແຕ່ທາກບໍ່ມີສິດທຳການປັບໄໝ ຫຼື ລົງໂທດທາງອາຍາຕໍ່ຄູ່ກໍລະນີຂັດແຍ່ງກັນ.

4) ຕິດຕາມ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມຜູ້ທີ່ໄດ້ປະຕິບັດໂທດແລ້ວ ຫລື ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ, ເຊິ່ງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ຫຼື ສານປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມອບໃຫ້.

ງ. ສິດຂອງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍ:

1) ເກັບຄ່າທຳນຽມການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ບໍ່ເກີນ 50.000 ກີບ/ເທື່ອ ແລະ ນຳໃຊ້ເປັນຄ່າແຮງງານ, ເຈ້ຍ, ປົກ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ (ມີແຜນ -ໃຊ້ຈ່າຍ).

2) ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

3) ບໍ່ໄດ້ຮັບເງິນເດືອນ, ແຕ່ມີສິດໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍເຊັ່ນ: ຄ່າແຮງງານ, ໄດ້ຮັບການຍອ້ຍຍໍຕາມຜົນງານຕົວຈິງ ແລະ ຕາມການສະເໜີຂອງນາຍບ້ານ.

ຈ. ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍ:

1) ນາຍບ້ານໂດຍຕຳແໜ່ງເປັນຄະນະ

2) ຜູ້ຕາງໜ້າແນວໂຮມ 1 ຄົນ ເປັນຄະນະ

3) ຜູ້ຕາງໜ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານ 1 ຄົນ ເປັນຄະນະ

4) ຜູ້ຕາງໜ້າຊາວໜຸ່ມບ້ານ 1 ຄົນ ເປັນຄະນະ

5) ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ 1 -3 ຄົນເປັນຄະນະ

ສ. ອາຍຸການຂອງໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍ:

ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານມີອາຍຸການເທົ່າກັບອາຍຸການຂອງນາຍບ້ານ (3 ປີ). ຖ້າຂາດບຸກຄົນໃດຄົນໜຶ່ງກໍ່ຕາມໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງສະເໜີຜູ້ໃໝ່ເຂົ້າມາແທນຕາມໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງນັ້ນ.

ຊ. ຫຼັກການເຮັດວຽກ:

1) ເຮັດວຽກຕາມຫຼັກການລວມສູນປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ປົກຫາລືໃນໝູ່ຄະນະກ່ອນດຳເນີນການໄກ່ເກ່ຍ.

2) ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງຕົນບົນພື້ນຖານນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດດ້ວຍວິທີການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ປະນີປະນອມກ່ຽວກັບຂໍ້ຂັດແຍ່ງ, ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີທີ່ຂັດແຍ່ງກັນຕົກລົງເຫັນດີເປັນເອກກະພາບດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ຄວາມຍຸຕິທຳສູງ.

ຍ. ວິທີການເຮັດວຽກ:

1) ເມື່ອໄດ້ຮັບການສະເໜີຈາກພົນລະເມືອງແລ້ວໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຄູ່ກໍລະນີຊາບແລ້ວຈັດຕັ້ງຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາພາຍໃນ 7 ວັນໂດຍສືບຮູ້, ກຳໄດ້ຂໍ້ມູນຫລັກຖານຕົວຈິງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການໄກ່ເກ່ຍ. ໜ່ວຍໄກ່ເກ່ຍເປັນຜູ້ກຳນົດວັນ, ເວລາ, ສະຖານທີ່, ເຊີນຄູ່ຂັດແຍ່ງ ແລະ ພະຍານເຂົ້າຮ່ວມການໄກ່ເກ່ຍ.

2) ການໄກ່ເກ່ຍແຕ່ລະຄັ້ງຕ້ອງເຮັດບົດບັນທຶກໄວ້ເປັນຫລັກຖານໂດຍອ່ານຊອ້ງໜ້າຄູ່ກໍລະນີສອງຝ່າຍ

ແລະ ພະຍານແລ້ວພອ້ມກັນລົງລາຍເຊັ່ນ.

3) ກໍລະນີການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຫລາຍຄັ້ງ, ແຕ່ຄູ່ກໍລະນີບໍ່ຍິນຍອມແມ່ນໃຫ້ນຳສົ່ງບັນທຶກໃຫ້ຫ້ອງການ ຍຸຕິທຳເມືອງເປັນຜູ້ສືບຕໍ່ດຳເນີນຕໍ່ໄປ.

4) ຫ້າມເອົາຄະດີທີ່ສານປະຊາຊົນ ຫຼື ກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດທີ່ໄດ້ຕັດສິນ ໄປແລ້ວມາໄກ່ເກ່ຍອີກ.

VI. ໜວ່ຍງານປົກຄອງ:

ໜວ່ຍງານປົກຄອງແມ່ນເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງຂອງນາຍບ້ານ ແລະ ຮອງນາຍບ້ານໂດຍ ເຮັດໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1) ແບ່ງການຄຸ້ມຄອງການແບ່ງເປັນຈຸ ຫຼື ໜ່ວຍພາຍໃນບ້ານຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ແຕ່ໜ່ວຍໜຶ່ງ ບໍ່ເກີນ 10 ຄອບຄົວ (10 ຄອບຄົວຕໍ່ໜ່ວຍ)

2) ໃນໜ່ວຍໜຶ່ງ ປະກອບມີຫົວໜ້າໜ່ວຍ ແລະ ຮອງໜ່ວຍເພື່ອຄຸ້ມຄອງລູກໜ່ວຍ ຫຼື ບັນດາຄອບ ຄົວທີ່ຂຶ້ນກັບຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

3) ຄຸ້ມຄອງພົນລະເມືອງເຂົ້າມາບ້ານ ຫຼື ຍ້າຍອອກຈາກບ້ານໄປຫາເຮັດວຽກ ຫຼື ຍ້າຍໄປຢູ່ບ່ອນອື່ນ ຕ້ອງມີ: ເອກະສານຢັ້ງຢືນທີ່ຢູ່, ປຶ້ມສຳມະໂນຄົວໂດຍຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກບ້ານທີ່ຜູ້ກ່ຽວຍົກຍ້າຍມາ ຫລື ຍົກ ຍ້າຍໄປ.

4) ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳ - ນຳພາຂະບວນການເຮັດວຽກຂອງອາສະໝັກບ້ານເຊັ່ນ: ນັກພັດທະນາ ບ້ານ. ສຳລັບນັກພັດທະນາບ້ານປະກອບມີ:

- ນາຍບ້ານ ເປັນຫົວໜ້າ

- ອາສະໝັກບ້ານ 2 ຄົນ ເປັນຄະນະ ໂດຍມີໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

① ຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານໃນການວາງແຜນ ແລະ ປະເມີນແຜນພັດທະນາບ້ານ

② ຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານໃນການສ້າງແຜນປະຈຳເດືອນ, ແຜນຄອບຄົວ ແລະ ແຜນປີ

③ ຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານໃນເຮັດຮ່າງລາຍງານ, ບົດສະຫຼຸບ

④ ຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານໃນການຈັດກອງປະຊຸມບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ.

⑤ ຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານໃນການຕິດຕາມ - ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ພາຍໃນບ້ານ.

IV. ໜວ່ຍງານພັດທະນາສັງຄົມ

1. ວຽກງານການສຶກສາ:

ແມ່ນຕິດຕາມຊຸກຍູ້ຂະບວນການເຄື່ອນໄຫວຂອງວຽກງານສຶກສາເຊັ່ນ:

- ສຶກສານອກໂຮງຮຽນ (ນອກລະບົບ): ຕ້ອງໄດ້ເກັບຂໍ້ມູນສະຖິຕິຄົນກຶກ ຫລື ຮູ້ໜັງສືພາຍ ໃນບ້ານ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຮຽນ - ການສອນນອກໂຮງຮຽນ (ນອກລະບົບ)

- ສະມາຄົມພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ: ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນນຳສົ່ງລູກຫຼານຂອງຕົນເຂົ້າໂຮງຮຽນຢ່າງ

ເປັນຂະບວນແຜ່ຫລາຍ.

- 2. ວຽກງານສາທາລະນະສຸກ:** ແມ່ນຕິດຕາມຊຸກຍູ້ຂະບວນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານຂອງອາສາສະມັກສາທາລະນະສຸກບ້ານ (ອສສບ) ກ່ຽວກັບການດູແລສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນເຊັ່ນ:
- 1) ເຜີຍແຜ່ສຸຂະສຶກສາອະນາໄມ 3 ສະອາດ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນພາຍໃນບ້ານ.
  - 2) ດູແລເບິ່ງແຍງ ແລະ ຮັກສາສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນພາຍໃນບ້ານ.
  - 3) ຊ່ວຍແມ່ຍິງເກີດລູກ (ປະສູດລູກ)
  - 4) ຕິດຕາມ, ກວດກາຖົງຢາປະຈຳບ້ານ, ການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບຂອງຊຸມຊົນ.

V. ຫນ່ວຍງານພັດທະນາເສດຖະກິດ:

ແມ່ນຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມການຜະລິດ, ຄ້າຂາຍ ແລະ ອື່ນໆເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນດີຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເລັ່ງໃສ່ບາງວຽກງານເຊັ່ນ:

1. ວຽກງານການເງິນ:

ກ. **ໂຄງປະກອບ:** ການເງິນຂັ້ນບ້ານປະກອບດ້ວຍຄະນະບ້ານຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານເສດຖະກິດ ແລະ ມີຜູ້ຊ່ວຍວຽກ 2 ຄົນເຊັ່ນ:

- 1) ນາຍບ້ານ ຫຼື ຮອງນາຍບ້ານເປັນຫົວໜ້າ ຮັບຜິດຊອບລວມ, ສ້າງແຜນເກັບລາຍຮັບ - ລາຍຈ່າຍ.
- 2) ຮອງນາຍບ້ານຜູ້ທີໜຶ່ງເປັນນາຍບັນຊີ ຮັບຜິດຊອບການເກັບລາຍຮັບ - ລາຍຈ່າຍ, ພອ້ມທັງສະຫລຸບລາຍງານປະຈຳວັນ, ປະຈຳອາທິດ, ປະຈຳເດືອນ, ປະຈຳງວດ ແລະ ປະຈຳປີເພື່ອລາຍງານຫົວໜ້າການເງິນບ້ານ ແລະ ເມືອງ.
- 3) ຮອງນາຍບ້ານຜູ້ທີສອງ ເປັນນາຍຄັງ (ຮັບ - ຈ່າຍ)

ຂ. ແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ:

- 1) ການເງິນຂອງບ້ານຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳນຳພາຂອງບ້ານ, ການເງິນເມືອງ ແລະ ຄະນະພັກເມືອງ.
- 2) ທຸກລາຍຮັບທີ່ເກັບໄດ້ຕ້ອງສະຫຼຸບແຕ່ລະມື້ ແລະ ຈຳແນກໃຫ້ລະອຽດໃນແຕ່ລະປະເພດລາຍຮັບທີ່ການເງິນເມືອງມອບໃຫ້.
- 3) ສະຫລຸບສັງລວມວຽກງານຂອງຕົນເປັນແຕ່ລະວັນ, ອາທິດ, ເດືອນ ແລະ ປີ, ເພື່ອສອ່ງແສງໃຫ້ຫ້ອງການການເງິນເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັບຮູ້.
- 4) ການເກັບລາຍຮັບຕ້ອງອອກໃບຮັບເງິນໃຫ້ຜູ້ເສຍພັນທະໃນແຕ່ລະເທື່ອ ແລະ ຈົດກ່າຍເຂົ້າປຶ້ມຕິດຕາມ ຫລື ປຶ້ມບັນຊີຕາມແບບຟອມຂອງລະບອບບັນຊີອອກໃຫ້.

ຄ. ການເກັບລາຍຮັບທີ່ເມືອງມອບໃຫ້ມີ:

- 1) ພາສີທີ່ດິນແຕ່ລະປະເພດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ
- 2) ພາສີຊັບພະຍາກອນ
- 3) ອາກອນມອບເໝົາທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າກວ່າ 12 ລ້ານກີບ/ປີ (ຂຶ້ນກັບການຄຸ້ມຄອງຂອງບ້ານ)

- 4) ຄ່າທຳນຽມຄົມມະນາຄົມທາງນໍ້າ
- 5) ຄ່າທຳນຽມສັດ(ຊີ້ຂາຍ) ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນສັດ
- 6) ຄ່າທຳນຽມເອກະສານຕ່າງໆຂອງບ້ານທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ(ຍົກເວັ້ນເອກະສານທາງລັດຖະການ)
- 7) ອາກອນລາຍໄດ້ເຊົ່າຊັບສິນ (ລົດດູດ, ລົດໄຖ, ລົດຂົນສົ່ງ)ທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ
- 8) ອາກອນລາຍໄດ້ຈາກການຮັບເໝົາການກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້ອມແປງຂອງບຸກຄົນໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ງ. ການຖອກເງິນເຂົ້າຄັງເງິນເມືອງ:

- 1) ທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານທ່າໆບໍ່ເກີນ 2 ກມ ເກັບລາຍໄດ້ມີ້ໃດໃຫ້ຖອກເຂົ້າຄັງເງິນເມືອງມື້ນັ້ນໂລດ.
- 2) ທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານທ່າໆບໍ່ເກີນ 2 - 5 ກມ ໃຫ້ໄປຖອກເງິນທີ່ເກັບໄດ້ເປັນແຕ່ລະອາທິດ.
- 3) ທີ່ຕັ້ງຂອງບ້ານທ່າໆບໍ່ເກີນ 5 - 20 ກມ ຕ້ອງຖອກເງິນເຂົ້າຄັງເງິນເມືອງແຕ່ລະສອງອາທິດ
- 4) ໃນກໍລະນີທາກເກັບເງິນໄດ້ 1 ລ້ານຂຶ້ນໄປແມ່ນໃຫ້ຖອກເຂົ້າຄັງເງິນເມືອງໂລດ.
- 5) ບ້ານຕ້ອງມີປຶ້ມບັນທຶກລາຍຮັບ - ລາຍຈ່າຍຂອງການເງິນບ້ານມີ 2 ຫົວ: (1) ປຶ້ມ ບັນ ທຶກປະຈຳວັນ(ລາຍຮັບ). (2) ປຶ້ມບັນທຶກປະຈຳວັນ(ລາຍຈ່າຍ)ນອກນັ້ນໃຫ້ມີປຶ້ມບັນຊີປະຈຳວັນລາຍຮັບ - ລາຍຈ່າຍ, ຝາກ ແລະ ປຶ້ມບັນທຶກຕິດຕາມກອງທຶນປະເພດຕ່າງໆ (ຖ້າມີ)
- 6) ທຸກເດືອນຕ້ອງໄດ້ສົມທຽບບັນຊີ, ສະຫຼຸບ - ປິດບັນຊີລາຍຮັບ - ລາຍຈ່າຍ, ເງິນສົດ - ເງິນຝາກໃນວັນທີ 20 ຂອງທຸກ ໆ ເດືອນ ແລະ ລາຍງານໃຫ້ການເງິນເມືອງຊ້າສຸດບໍ່ກາຍວັນທີ 20 ຂອງທຸກໆເດືອນ.

2. ວຽກງານການຄ້າ:

ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການປຸກລະດົມ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການເຮັດທັດຖະກຳ, ຈັກສານ, ຄ້າຂາຍ ພາຍໃນບ້ານເຊັ່ນ: ຕຳຫຼກທໍ່ໄໝ, ຕີເຫຼັກ, ຈັກສານ ແລະ ອື່ນໆ.

3. ວຽກງານກະສິກຳ - ປ່າມັ:

- 1) ເກັບກຳຂໍ້ມູນເນື້ອທີ່ໄຮ່, ນາ, ສວນ ແລະ ສັດລ້ຽງ ພາຍໃນບ້ານ
- 2) ປຸກລະດົມ, ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການປູກ ການລ້ຽງເຊັ່ນ: ການປູກກາເຟ, ປູກມັນຕົ້ນ, ລ້ຽງຄວາຍ, ລ້ຽງງົວ, ລ້ຽງປາ ແລະ ອື່ນໆ ຕາມຈຸດພິເສດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງບ້ານຕົນ.

4. ວຽກງານທີ່ດິນ, ສິ່ງແວດລ້ອມມີໜ້າທີ່:

- 1) ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ວັດແທກເນື້ອທີ່ດິນປະເພດຕ່າງໆ ແລະ ສະເໜີອອກໃບແຈ້ງຕາດິນ
- 2) ເກັບພາສີທີ່ດິນທຸກໆປະເພດທີ່ມີການນຳໃຊ້, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມຈາກການເຮັດກິດຈະກຳ (ກິດຈະການ) ຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ນິຕິບຸກຄົນພາຍໃນບ້ານ.

*****

ພາກທີ II

ຮູບແບບເອກະສານທາງລັດຖະການ

ບົດທີ 1

ການສ້າງເອກະສານທາງລັດຖະການ

ເອກະສານທາງລັດຖະການເປັນເອກະສານທີ່ຜະລິດອອກໂດຍອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ນັບທັງອົງການບໍລິຫານລັດ, ຕຸລະການ ແລະ ອົງການນິຕິບັນຍັດ, ມີການລົງທະບຽນ, ວັນທີພິມ, ຍັງຍືນຈາກວັນທີອອກເອກະສານ ແລະ ວັນທີຍັງຍືນຈາກພະນັກງານຜູ້ທີ່ມີສິດອໍານາດໃນອົງການນັ້ນ ແລະ ເປັນເອກະສານທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີ ການເກັບມ້ຽນສໍາເນົາເພື່ອໄວ້ເປັນຫຼັກຖານຍາວນານ.

ເອກະສານທາງລັດຖະການບາງອັນມີລັກສະນະເປີດເຜີຍ, ປິດລັບ. ເອກະສານທາງລັດຖະການສ່ວນຫລາຍມີສ່ວນປະກອບເປັນເຄື່ອງໝາຍຊາດ, ຊື່ປະເທດ, ຄໍາຂວັນ, ຊື່ສໍານັກງານ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍອື່ນໆ.

1. ການສ້າງເອກະສານທາງລັດຖະການ

ຮູບແບບການຂຽນເອກະສານທາງລັດຖະການມີດັ່ງນີ້:

1. ເຄື່ອງໝາຍຊາດ: ລັກຊະນະຂອງເຄື່ອງໝາຍຊາດ:
2. ຊື່ປະເທດ: ຂຽນຊື່ປະເທດລຸ່ມເຄື່ອງໝາຍຊາດຢ່າງຖືກຕ້ອງເຊັ່ນ: ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ
3. ຄໍາຂວັນ: ພິມຄໍາຂວັນຂອງປະເທດລຸ່ມຊື່ປະເທດໃຫ້ຖືກຕ້ອງເຊັ່ນ: ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ
4. ຊື່ເມືອງ ແລະ ບ້ານອອກເອກະສານ: ຂຽນໄວ້ເບື້ອງຊ້າຍມືທ່າງຈາກຄໍາຂວັນ 2 ແຖວລົງເບື້ອງລຸ່ມເຊັ່ນ: ເມືອງຊານໄຊ ບ້ານດາກຮຽດ
5. ເລກທີ ../ຕົວຫຍໍ້ຂອງສໍານັກງານ (ຖ້າແມ່ນເອກະສານຈາກສໍານັກງານ) ຂຽນໄວ້ເບື້ອງຂວາມືທ່າງຈາກຄໍາຂວັນສອງແຖວເບື້ອງລຸ່ມ. ຕົວຢ່າງເລກທີ 05/ຄອຂ ຕົວຫຍໍ້ຂອງໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງ
6. ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ: ຂຽນໄວ້ເບື້ອງລຸ່ມເລກທີ, ສ່ວນເດືອນໃຫ້ພິມຕົວເລກສາກົນ ຫລື ຊື່ເດືອນລາວເຊັ່ນ: ວັນທີ 5 ກຸມພາ 2011
7. ຊື່ເອກະສານ: ຂຽນເອກະສານໃສ່ກາງເຄິ່ງຂອງໃບເຈ້ຍທ່າງຈາກວັນທີ, ເດືອນ, ປີລົງລຸ່ມສອງແຖວເຊັ່ນ: ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄໍາສັ່ງ . . .
8. ຮຽນ ຫລື ເຖິງ: ຂຽນໄວ້ທາງເບື້ອງຊ້າຍມືທ່າງຈາກຊື່ເອກະສານສອງແຖວເບື້ອງລຸ່ມເຊັ່ນ: ຖ້າເອກະສານສົ່ງເຖິງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງໃນຕໍາແໜ່ງບໍລິຫານໃຫ້ໃສ່: “ຮຽນ” ໃນກໍລະນີຕໍາແໜ່ງສູງ ກວ່າ ແລະ ໃຊ້ຄໍາວ່າ “ເຖິງ” ໃນກໍລະນີສົ່ງເຖິງຜູ້ມີຕໍາແໜ່ງຕໍ່າກວ່າ ຫລື ເທົ່າກັນ.
9. ເລື່ອງ ຫລື ຊື່ຂອງເອກະສານ: ບອ່ນມີສໍາຄັນຫລາຍເພາະເຮັດໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າເນື້ອໃນເອກະສານນັ້ນເວົ້າເຖິງຫຍັງ? ການຂຽນເອກະສານໃດໜຶ່ງຕ້ອງໃສ່ຊື່ເລື່ອງໃຫ້ເຂົ້າກັບເນື້ອໃນເອກະສານ, ຍາວສຸດບໍ່ໃຫ້ເກີນສອງແຖວ.

10. ອີງຕາມ: ການຂຽນເອກະສານໃດໜຶ່ງກໍ່ຕ້ອງມີບ່ອນອີງ, ຕົວຢ່າງອີງໃສ່ຄຳສັ່ງຂັ້ນເທິງ, ອີງໃສ່ການຕົກລົງກັນໃນກອງປະຊຸມບ້ານຄັ້ງວັນທີ, ເດືອນ, ປີ ແລະ ອື່ນໆ.

11. ເນື້ອໃນ: ແມ່ນເປົ້າໝາຍທີ່ເຮົາຢາກເວົ້າ, ຢາກສື່ສານ ແລະ ສົ່ງຂ່າວໃຫ້ຜູ້ອ່ານເຂົ້າໃຈ.ການຂຽນຕ້ອງສັ້ນ, ຈະແຈ້ງ, ຊັດເຈນ, ຄົບຖວນ ແລະ ບໍ່ຄຸມເຄືອ.

12. ຄຳລົງທ້າຍ: ມີຄຳລົງທ້າຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນ: ບົດລາຍງານມີຄຳລົງທ້າຍວ່າ”ສະນັ້ນ” ຈຶ່ງຂໍຮຽນມາຍັງທ່ານເພື່ອຊາບ ແລະ ຂໍທົດຊີ້ນຳ ແລະ ຄຳລົງທ້າຍອື່ນໆ.

13. ຕຳແໜ່ງຫົວໜ້າສຳນັກງານ ຫລື ນາຍບ້ານ (ບ້ານ)ໃຫ້ຂຽນ ຫ່າງຈາກຄຳລົງທ້າຍຂອງແຖວສຸດທ້າຍເບື້ອງລຸ່ມສອງແຖວທາງເບື້ອງຂວາມື.

14. ລາຍເຊັນ: ຕ້ອງແມ່ນຫົວໜ້າສຳນັກງານອົງການທີ່ອອກເອກະສານເປັນຜູ້ເຊັນ ຫລື ຜູ້ຮອງ ຫລື ຜູ້ທີ່ຖືກມອບສິດເຊັນແທນ. ຖ້າຢູ່ບ້ານກໍ່ຕ້ອງແມ່ນນາຍບ້ານ ຫລື ຮອງນາຍບ້ານ.

15. ການຈຳກັດປະທັບ: ຕ້ອງຈຳກັດໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຫລື ໜຶ່ງສ່ວນສີ່ຂອງລາຍເຊັນມາທາງເບື້ອງຊ້າຍ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ທັບຊື່ຜູ້ອອກເອກະສານ.

16. ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງຜູ້ເຊັນ: ຕ້ອງຂຽນ ຫລື ຈຳຊື່ໃຫ້ຊັດເຈນຢູ່ເບື້ອງລຸ່ມຂອງກາຈຳປະມານໜຶ່ງແຖວ ແລະ ໃຫ້ໃສ່ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນເປັນພາສາລາວ.

17. ສຳເນົາສົ່ງ:ເມື່ອເອກະສານປະກາດໃຊ້ເປັນທາງການແລ້ວຕ້ອງໄດ້ສຳເນົາສົ່ງໄປສຳນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ຊາບ ແລະ ຕິດຕາມປະເມີນຜົນ.

➤ ຮູບແບບເອກະສານທາງລັດຖະການໄດ້ຕົວຢ່າງດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ
- ບົດລາຍງານຮີບດວ່ນ ຫລື ລາຍງານສະພາບການ
- ໃບສະເໜີ
- ແຈ້ງການ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ບ້ານ.....

ເລກທີ. .... / .....

ເມືອງ....., ວັນທີ...../ເດືອນ...../ປີ.....

ຮ່າງບົດລາຍງານສະພາບດ່ວນ

ຮຽນ:.....

ເລື່ອງ:.....

- ອີງຕາມ.....

- ອີງຕາມ.....

ນາຍບ້ານ.....ເມືອງ.....ແຂວງ.....

ຂໍຖືເປັນກຽດລາຍງານໃຫ້ທ່ານຊາບວ່າ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຂໍລາຍງານມາຍັງທ່ານເພື່ອຊາບ ແລະ ຂໍທິດຊີ້ນຳແນວທາງປະຕິບັດ ຕາມທາງຄວນດ້ວຍ

ຮຽນມາດ້ວຍຄວາມເຄົາລົບນັບຖືຢ່າງສູງ

ນາຍບ້ານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ບ້ານ.....

ເລກທີ. .... / .....

ເມືອງ....., ວັນທີ..... / ເດືອນ..... / ປີ.....

ຮ່າງບົດສະຫຼຸບ
ການເຄື່ອນໄຫວວຽກປະຈຳເດືອນ.....
ແລະ ທິດທາງແຜນການເດືອນ.....

ອີງຕາມ.....

I. ສະພາບລວມທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂອງບ້ານ:

ໃຫ້ຍົກສະພາບດ້ານແນວຄິດ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂຶ້ນປະຈຳເດືອນ ນັບທັງດ້ານຕັ້ງໜ້າ ແລະ ຫຍໍ້ຫໍ້.

ຕີລາຄາສະພາບການເຄື່ອນໄຫວທີ່ພົ້ນເດັ່ນຂອງປະຊາຊົນດ້ານດີ ດ້ານອ່ອນ

II. ສະພາບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານແຕ່ລະດ້ານ: ດ້ານດີ, ດ້ານອ່ອນ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້

III. ຂໍ້ສະເໜີ:

IV. ທິດທາງ ແລະ ແຜນການ

ນາຍບ້ານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ບ້ານ.....

ເລກທີ. .... / .....

ເມືອງ....., ວັນທີ...../ເດືອນ...../ປີ.....

ໜັງສືສະເໜີ

ຮຽນ/ເຖິງ.....

ເລື່ອງ:.....

- ອີງຕາມ.....

- ອີງຕາມ.....

ນາຍບ້ານ.....ເມືອງ.....ແຂວງ.....

ຂໍຖືເປັນກຽດສະເໜີມາຍັງທ່ານ.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງໄດ້ຮຽນມາຍັງທ່ານເພື່ອພິຈາລະນາຕາມຄວາມເໝາະສົມດ້ວຍ.

ຮຽນມາດ້ວຍຄວາມເຄົາລົບນັບຖືຢ່າງສູງ

ນາຍບ້ານ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ບ້ານ.....

ເລກທີ. .... / .....

ເມືອງ....., ວັນທີ..... / ..... / .....

ແຈ້ງການ

ເຖິງ.....

ເລື່ອງ:.....

- ອີງຕາມ.....

- ອີງຕາມ.....

ນາຍບ້ານ.....ເມືອງ.....ແຂວງ.....

ຂໍຖືເປັນກຽດແຈ້ງມາຍັງທ່ານຊາບວ່າ:.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຂໍແຈ້ງການມາຍັງທ່ານເພື່ອຊາບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ພ້ອມທັງລາບງານຜົນໃຫ້
ຊາບຕາມເວລາສົມຄວນດ້ວຍ.

ນາຍບ້ານ

ບອນສິ່ງ:

1. _____, _____ ສະບັບ

2. _____, _____ ສະບັບ

3. ສຳເນົາ 1 ສະບັບ.

ບົດທີ 2

ການຄຸ້ມຄອງເອກະສານທາງລັດຖະການ.

ໃນປະຈຸບັນນັບແຕ່ສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນລ້ວນແຕ່ມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນວຽກງານເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັນນັ້ນນອກຈາກໃຊ້ໂທລະສັບເປັນສື່ກາງແລ້ວ ເພິ່ນຍັງໄດ້ໃຊ້ຈົດໝາຍ ຫຼື ເອກະສານ ຕ່າງໆ ນຳອີກ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນໃນການເກັບມຸ້ງເອກະສານຕ່າງໆໄວ້ເພື່ອເປັນ ຂໍ້ມູນ ຫລື ຫລັກ ຖານໃນການນຳໃຊ້ຕໍ່ໄປ.

ການຄຸ້ມຄອງເອກະສານມີ 2 ປະເພດຄື:

1. ເອກະສານຂາເຂົ້າ
2. ເອກະສານຂາອອກ

1) ເອກະສານຂາເຂົ້າແມ່ນຫຍັງ?

ເອກະສານຂາເຂົ້າແມ່ນບັນດາເອກະສານທຸກປະເພດທີ່ສົ່ງມາຈາກບຸກຄົນ ຫຼື ຈາກສຳນັກງານອົງການ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆທີ່ສົ່ງເຂົ້າມາໃນອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຕົນເພື່ອຮັບເຂົ້າມາຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ, ຊຶ່ງຈະແມ່ນດ້ວຍຮູບແບບ ແລະ ວິທີການໃດກໍຕາມຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກເອກະສານ ຫຼື ຂຶ້ນທະບຽນ ຂາເຂົ້າ.

• ຂະບວນການປະຕິບັດເອກະສານຂາເຂົ້າ

1. ຕ້ອງແຍກປະເພດເອກະສານ(ເອກະສານສ່ວນຕົວ, ສ່ວນລວມ)
2. ເອກະສານບໍລິຫານ (ໜັງສືສະເໜີ, ໃບແຈ້ງການຕ່າງໆ. . . . .)
3. ວາລະສານ, ຂ່າວສານ, ປຶ້ມໂຄສະນາອື່ນໆ
4. ການເປີດຊອງຈົດໝາຍ(ຕັດຊອງຈົດໝາຍ)ຕ້ອງລະມັດລະວັງບໍ່ໃຫ້ຕັດຖືກເອກະສານ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ເອກະສານຂາດ
5. ປະທັບຕາ ຂາເຂົ້າ, ໃສ່ເລກທີ, ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ
6. ບັນທຶກເອກະສານລົງປຶ້ມຕິດຕາມເອກະສານຂາເຂົ້າ.(ລາຍລະອຽດໃນແບບຟອມຕິດຕາມຂາເຂົ້າ)

ຮ່າງເອກະສານຂາເຂົ້າ

ເລກທີ ຂາເຂົ້າ	ວັນທີຂອງ ເອກະສານ	ເອກະສານມາ ຈາກ	ເລກທີຂອງ ເອກະສານ	ວັນທີຮັບ ເອກະສານ	ສົ່ງເຖິງ(ໃສ່)	ເລື່ອງສົ່ງເຖິງ	ໝາຍເຫດ
1	2	3	4	5	6	7	8

1. **ເລກທີຂາເຂົ້າ:** ໃຫ້ຈົດເລກລຳດັບຂອງປຶ້ມຂາເຂົ້າໂດຍລຽງລຳດັບຕິດຕໍ່ກັນໄປ, ເລກທີຂາເຂົ້າຂອງປຶ້ມເອກະສານຂາເຂົ້າຕ້ອງໃຫ້ຖືກກັບເລກທີຈຳຕາຮັບເອກະສານຢູ່ໃນຊອງ
2. **ວັນທີອອກ:** ໃຫ້ຈົດວັນທີເດືອນປີຢູ່ໃນຈົດໝາຍທີ່ຮັບເຂົ້າມາ.
3. **ເອກສານມາຈາກ:** ໃຫ້ຈົດຕຳແໜ່ງ ຫຼື ຊື່ຂອງພາກສ່ວນເຊັ່ນ: ປະທານ, ຫົວໜ້າ. . . . ຂອງອົງກອນຕ່າງໆ
4. **ເລກທີ:** ໃຫ້ຈົດເລກທີຂອງໜັງສືທີ່ໄດ້ຮັບ
5. **ວັນທີຮັບ:** ໃຫ້ຈົດວັນທີ, ເດືອນ, ປີທີ່ໄດ້ຮັບ
6. **ສິ່ງເຖິງໃຜ:** ໃຫ້ຈົດຕຳແໜ່ງຂອງຜູ້ທີ່ໜັງສືສິ່ງເຖິງເຊັ່ນ: ນາຍບ້ານ, ຫົວໜ້າສະຫະພັນແມ່ຍິງ ແລະ ອື່ນໆ
7. **ເລື່ອງທີ່ສິ່ງເຖິງ:** ໃຫ້ຈົດຊື່ເລື່ອງຂອງໜັງສືສະບັບນັ້ນ
8. **ໝາຍເຫດ:** ໃຫ້ບັນທຶກຂໍ້ຄວາມອື່ນໆ(ຖ້າມີ)

2) ເອກະສານຂາອອກແມ່ນຫຍັງ?

ແມ່ນບັນດາເອກະສານທັງໝົດທີ່ບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຢູ່ສຳນັກງານອົງການ, ບໍລິສັດ, ວິສາຫະກິດ ເປັນຜູ້ສ້າງ ຫຼື ຜະລິດອອກເພື່ອນຳສົ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນອົງການອື່ນໆໄດ້ຮັບຊາບເພື່ອຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາແກ້ໄຂ ແລະ ປະຕິບັດຕາມ, ຊຶ່ງເອກະສານນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການບັນທຶກ ຫຼື ລົງທະບຽນຂາອອກເສຍກ່ອນ. ນອກຈາກນັ້ນ, ສຳຄັນຈະຕ້ອງໄດ້ສຳເນົາໄວ້ໃນແຟັມເອກະສານຂາອອກເຊັ່ນກັນ.

• ຂະບວນການປະຕິບັດເອກະສານຂາອອກ

1. ກວດເບິ່ງວ່າເອກະສານທຸກສະບັບທີ່ຈະສົ່ງອອກມີລາຍເຊັນ, ປະທັບຕາ, ໃສ່ເລກທີ, ວັນທີ, ເດືອນ, ປີ, ຂາອອກແລ້ວບໍ່?
2. ບັນທຶກເນື້ອໃນເອກະສານໃສ່ປຶ້ມຂາອອກ
3. ສະລັກຫຼັງຊອງ ແລະ ກວດເບິ່ງວ່າຖືກຕ້ອງແລ້ວບໍ່?
4. ກ່ອນຈະສົ່ງຕ້ອງອັດຊອງ ແລະ ຈຳຕາຫຼັງຊອງໃຫ້ຮຽບຮ້ອຍ
5. ຈັດສົ່ງເອກະສານໂດຍບັນທຶກໃສ່ປຶ້ມສົ່ງເອກະສານ ຫລື ປຶ້ມບັນທຶກເອກະສານຂາອອກ.

(ລາຍລະອຽດໃນແບບຟອມຕິດຕາມຂາອອກ)

ຮ່າງເອກະສານຂາອອກ

ເລກທີ ຂາອອກ	ວັນທີ ສົ່ງອອກ	ເອກະສານມາຈາກ ກ	ລາຍເຊັນ	ສົ່ງເຖິງ(ໃຜ)	ເລື່ອງສົ່ງເຖິງ	ໝາຍເຫດ
1	2	3	4	6	7	8

1. **ເລກທີຂາອອກ:** ໃຫ້ຈົດເລກລຳດັບຂອງຕາມເລກທີປຶ້ມຂາອອກໂດຍລຽງລຳດັບຕິດຕໍ່ກັນໄປ
2. **ວັນທີ:** ໃຫ້ຈົດວັນທີເດືອນປີທີ່ສິ່ງໜັງສືອອກ
3. **ເອກສານມາຈາກ:** ໃຫ້ຈົດຕຳແໜ່ງ ຫຼືຊື່ຂອງບຸກຄົນໃນກຳລະນີທີ່ບໍ່ມີຕຳແໜ່ງ ຊຶ່ງເປັນເຈົ້າຂອງຈົດໝາຍທີ່ຈະສົ່ງອອກ
4. **ລາຍເຊັນ:** ທ່ານຫົວໜ້າ ຫຼືຮອງເປັນຜູ້ເຊັນ
5. **ສົ່ງເຖິງ:** ໃຫ້ຈົດຊື່ ແລະ ຕຳແໜ່ງຂອງຜູ້ທີ່ນັ່ງສືໄປເຖິງ
6. **ເລື່ອງທີ່ສົ່ງເຖິງ:** ໃຫ້ຈົດຊື່ເລື່ອງຂອງໜັງສືສະບັບນັ້ນ, ໃນກຳລະນີບໍ່ມີຊື່ເລື່ອງໃຫ້ຈົດສະຫຼຸບຫຍໍ້
7. **ໝາຍເຫດ:** ໃຫ້ບັນທຶກຂໍ້ຄວາມອື່ນໆ (ຖ້າມີ)

*****

ພາກທີ III

ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ, ບົດຮຽນຈຳນວນໜຶ່ງກ່ຽວກັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການແກ້

ໄຂຄວາມທຸກຍາກ

ບົດທີ 1

ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການພັດທະນາ

1. ການພັດທະນາແມ່ນຫຍັງ?

- ການພັດທະນາແມ່ນຂະບວນການປ່ຽນແປງທີ່ມີແບບແຜນ, ຊຶ່ງມີເປົ້າໝາຍປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

- ການພັດທະນາແມ່ນເຮັດໃຫ້ຄົນສາມາດຄິດເປັນ, ເຮັດເປັນ, ຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ແລະ ເພິ່ງຕົນເອງໄດ້ໃນທີ່ສຸດ.

2. ເປັນຫຍັງຈຶ່ງມີການພັດທະນາ?

ເພື່ອປັບປຸງປ່ຽນແປງແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດຂອງພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຈາກຄວາມທຸກຍາກຫລ້າຫລັງກ້າວໄປສູ່ຄວາມຮັ່ງມີ ແລະ ເຂັ້ມແຂງເລີ້ມແຕ່ຫົວໜ່ວຍຄອບຄົວຈົນຮອດລະດັບບ້ານ

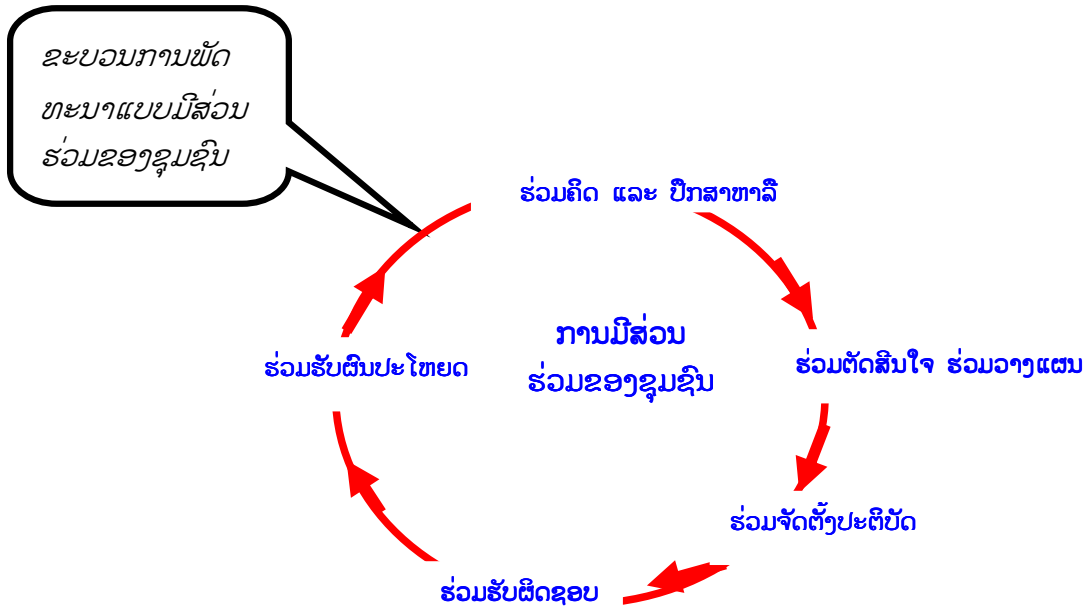
ເວົ້າລວມແລ້ວເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາແມ່ນເລັ່ງໃສ່ສ້າງສັງຄົມມະນຸດໃຫ້ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ກ້າວໜ້າ.

3. ການພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

ໃນໄລຍະຊຸມປີ 1950 - 1970 ໂຄງການພັດທະນາໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢ່າງໜຶ່ງຫຼາຍແຕ່ມີລັກສະນະສະຫວັດດີການ, ໝາຍຄວາມວ່າຝ່າຍໃຫ້ເປັນຜູ້ເຄື່ອນໄຫວ ສ່ວນຝ່າຍຮັບມີແຕ່ຄອຍຖ້າຮັບ. ຜ່ານການປະຕິບັດຕົວຈິງ, ນັກພັດທະນາໄດ້ຖອດຖອນບົດຮຽນໃນລະດັບສາກົນວ່າ”ເຮັດການພັດທະນາແບບມີແຕ່ຝ່າຍດຽວເປັນຜູ້ໃຫ້ໂດຍຜູ້ຮັບບໍ່ໄດ້ເປັນເຈົ້າການນຳ ແລະ ບໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມນຳກັນໃນຊຸມຊົນນັ້ນການພັດທະນາແມ່ນບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ບໍ່ຍືນຍົງ”.

ການພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມແມ່ນໝາຍເຖິງປະຊາຊົນເຂົ້າມາມີບົດບາດໃນການຮ່ວມຄິດ, ຮ່ວມຕັດສິນໃຈ, ຮ່ວມປະຕິບັດ, ຮ່ວມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຮ່ວມຮັບຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ກັບການພັດທະນາໃນດ້ານຕ່າງໆ. ຕົວຢ່າງ: ການສ້າງທາງເຂົ້າບ້ານລັດເປັນຜູ້ສະໜອງດ້ານງົບປະມານ ແລະ ປະຊາຊົນເປັນຜູ້ອອກແຮງງານ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ.

ດັ່ງນັ້ນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເປັນເຈົ້າການນຳກັນຢູ່ໃນຊຸມຊົນແມ່ນຈະພາໃຫ້ການພັດທະນາບັນລຸຜົນສຳເລັດ ແລະ ຍືນຍົງຄົງຕົວໄດ້.

4. ຄົນແມ່ນຫົວໃຈຂອງການພັດທະນາ

ຢາກໃຫ້ປະເທດຊາດກ້າວໄປສູ່ຄວາມຮຸ່ງເຮືອງສີວິໄລໄດ້ຕ້ອງມີການພັດທະນາທັງຄົນ ແລະ ວັດຖຸຄວບຄູ່ກັນໄປ. ຖ້າພັດທະນາແຕ່ວັດຖຸ, ບໍ່ໄດ້ພັດທະນາຄົນໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃນການນຳໃຊ້, ປົກປັກຮັກສາວັດຖຸທີ່ສ້າງຂຶ້ນມາກໍ່ຈະບໍ່ສາມາດຮັບໃຊ້ຄົນໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ຖ້າຄົນບໍ່ໄດ້ຮັບການພັດທະນາສັງຄົມກໍ່ຈະບໍ່ສີວິໄລໄດ້. ເພາະຄົນແມ່ນກຳລັງແຮງສັງລວມຂອງສັງຄົມ, ຖ້າຢາກເຮັດໃຫ້ທຸກສິ່ງມີການພັດທະນາ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ພັດທະນາຄົນ.

5. ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ

ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງແມ່ນ:

- ການພັດທະນາທີ່ຖືກກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນຂອງຊຸມຊົນໃນປະຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ.
- ສາມາດສືບທອດເຖິງລູກເຖິງຫຼານໄດ້.
- ເປັນການພັດທະນາທີ່ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ທົ່ວເຖິງກັນ.
- ການພັດທະນາທີ່ຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພູມບັນຍາຊາວບ້ານໄວ້ໄດ້.

6. ການຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

1. ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແມ່ນຫຍັງ?

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແມ່ນສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ແລະ ບໍ່ມີຊີວິດທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດເຊັ່ນ: ດິນ, ນ້ຳ, ອາກາດ, ປ່າໄມ້, ຊີວະນາໆພັນ, ແຮ່ທາດຊະນິດຕ່າງໆ ແລະ ອື່ນໆ ອີກ. ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ອອ້ມຕົວເຮົາ ແມ່ນປັດໃຈໃຫ້ແກ່ການທຳມາຫາກິນ, ຢູ່ອາໄສ, ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ທັງເປັນປັດໃຈສຳຄັນສຳລັບການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງປະເທດ.

2. ສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນຫຍັງ?

ສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນສັບພະສິ່ງທັງປວງທີ່ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ ແລະ ຄົນເຮົາສ້າງຂຶ້ນເຊັ່ນ: ດິນ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້, ພືດ, ສັດ, ພູຜາ, ປູສະນິຍະສະຖານ, ຄ້ວນໄຟ, ຂີ້ເຫຍື້ອ...

3. ຈະປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຄືແນວໃດ?

ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຖ້າເຮົາຮູ້ນຳໃຊ້ມັນກໍ່ມີຄຸນປະໂຫຍດອັນມະຫາສານ ຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນເຮົາ. ແຕ່ຖ້ານຳໃຊ້ບໍ່ເປັນ ແລະ ທຳລາຍຢ່າງຫລວງຫລາຍແລ້ວແນ່ນອນຈະເກີດຜົນກະທົບອັນຮ້າຍແຮງເຊັ່ນ: ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ນ້ຳຖ້ວມ, ອາກາດຮອ້ນ ຫລື ໜາວເຢັນແຮງ ແລະ ໄພພິບັດອື່ນໆ ຕໍ່ຄົນເຮົາ.

ສະນັ້ນ, ພວກເຮົາຕ້ອງຮູ້ຈັກຄຸ້ມຄອງ, ຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ ຢູ່ແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຕ່ລະບ້ານດັ່ງນີ້:

- ປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ພື້ນພູບູລະນະປ່າໄມ້ດ້ວຍການອົບຮົມຊາວບ້ານໃຫ້ປະຕິບັດລະບຽບການຮັກສາປ່າໄມ້ຢ່າງເຂັ້ມງວດເຊັ່ນ: ເຂດປ່າສະຫງວນ ຫຼື ປ່າອະນຸລັກ (ບໍ່ໃຫ້ໃຜໄປລຸກລ້ຳ, ບໍ່ໃຫ້ໄປຕັດເອົາໄມ້), ເຂດປ່າເສດຖະກິດ ຫຼື ປ່າໄມ້ໃຊ້ສອຍ (ປ່າເພື່ອເອົາໄມ້ມາປຸກສ້າງເຮືອນຊານ, ໂຮງຮຽນ, ໂຮງພັ້ມ, ເອົາພື້ນ ແລະ ອື່ນໆ)

ສຳລັບປ່າທີ່ຢູ່ອອກຫວັຍນ້ຳລຳເຊຕອ້ງປົກປັກຮັກສາບໍ່ໃຫ້ຄົນໄປທຳລາຍ, ເພາະມັນຈະເຮັດໃຫ້ນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳລຳເຊບົກແຫ້ງ ແລະ ໝົດໄປ, ຊາວບ້ານຈະບໍ່ມີນ້ຳກິນນ້ຳໃຊ້ ແລະ ທຳມາຫາກິນບໍ່ໄດ້.

- ສຳລວດ, ຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ນຳໃຊ້ດິນໃຫ້ເປັນປະໂຫຍດ. ດິນແມ່ນກຳມະສິດຂອງວົງສາຄະນາຍາດແຫ່ງຊາດ, ແຕ່ລັດມອບໃຫ້ປະຊາຊົນເປັນຜູ້ນຳໃຊ້ (ປະຊາຊົນມີສິດນຳໃຊ້ດິນ). ສະນັ້ນ, ຢູ່ບ້ານຕ້ອງມີການສຳຫລວດຈັດສັນແບ່ງປັນດິນ ແລະ ນຳໃຊ້ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ; ຜູ້ນຳໃຊ້ດິນມີໜ້າທີ່ຮັກສາ ແລະ ບັບປຸງດິນໃຫ້ຈະເລີນງອກງາມ; ນຳໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ.

- ຮັກສາບໍລິມາດ ແລະ ຄຸນນະພາບນ້ຳ. ນ້ຳແມ່ນຊີວິດ! ຄົນ ແລະ ສັດບໍ່ສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ຖ້າບໍ່ມີນ້ຳ. ສະນັ້ນ, ພວກເຮົາຕ້ອງຮັກສາແຫລ່ງນ້ຳບໍ່ໃຫ້ບົກແຫ້ງ; ຮັກສາປະລິມານນ້ຳໃຫ້ມີພຽງພໍສຳລັບການກິນ, ການໃຊ້ຂອງຄົນ ແລະ ສັດ.

- ຕ້ອງປົກປັກຮັກສາພືດ ແລະ ສັດນາໆ ຊະນິດ, ເພາະວ່າພືດ ແລະ ສັດທີ່ມີຢູ່ໃນປ່າ, ໃນນ້ຳ ແລະ ພູຜາລວ້ນແຕ່ມີຄ່າສູງສຳລັບເປັນອາຫານ, ເປັນຢາ ແລະ ເປັນການຮັກສາຄວາມສົມດູນໃນທຳມະຊາດ.

- ຕ້ອງຮັກສາຄວາມສະອາດພາຍໃນບ້ານ ແລະ ສະຖານທີ່ຊຸມຊົນ. ແຕ່ລະບ້ານ, ແຕ່ລະຄຸ້ມ ແລະ ແຕ່ລະເຮືອນຕ້ອງມີບ່ອນເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆ. ບໍ່ສ້າງກິ່ນເໝັນກິ່ນເນົ່າ, ບໍ່ສ້າງສຽງດັງ ເກີນຄວນລົບກວນຜູ້ອື່ນ(ເສບດິນຕີ, ຮອ້ງເພັງ, ລຳວົງດັງເກີນໄປ, ການຂີ້ລົດທີ່ມີສຽງດັງແຮງ...), ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວັນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ.

*****

ບົດທີ 2

ຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ

1. ຄວາມທຸກຍາກແມ່ນຫຍັງ?

ຄວາມທຸກຍາກແມ່ນໝາຍເຖິງຄົນ

ຫຼື

ຄອບຄົວທີ່ມີລາຍໄດ້ໜ້ອຍບໍ່ພຽງພໍກັບການດຳລົງຊີວິດຂັ້ນພື້ນຖານ, ເຊັ່ນ:

1. ເຂົ້າກິນ ແລະ ອາຫານກິນບໍ່ພຽງພໍສຳລັບປະຈຳວັນ, ປະຈຳເດືອນ ແລະ ປະຈຳປີ.
2. ທີ່ຢູ່ອາໄສ(ເຮືອນ)ບໍ່ໝັ້ນຄົງຖາວອນ(ເຮືອນແອ້ມຝາໃບຕອງກຸງ, ເສົາໄມ້ໃຜ່, ມຸງຫຍ້າ,...)
3. ຂາດເຄື່ອງນຸ່ງຮົມ ແລະ ເຄື່ອງໃຊ້ຂອງສອຍພາຍໃນເຮືອນ ແລະ ອຸປະກອນທຳການຜະລິດ
4. ມີລູກຫລາຍ, ຢູ່ກິນຂາດສຸຂະອະນາໄມ, ເວລາເຈັບເປັນກໍບໍ່ສາມາດປິ່ນປົວ ແລະ ຮັກສາສຸຂະພາບໄດ້.
5. ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການເຂົ້າຮັບການສຶກສາ.

2. ສາເຫດຂອງຄວາມທຸກຍາກມີຫຍັງແດ່?

ຄວາມທຸກຍາກເກີດຈາກຫລາຍສາເຫດ, ແຕ່ຕົ້ນຕໍແມ່ນຍອ້ນບາງສາເຫດດັ່ງນີ້:

- ບໍ່ມີບ່ອນທຳມາຫາກິນ ຫລື ບ່ອນທຳມາຫາກິນບໍ່ເໝາະສົມ ຫລື ບໍ່ພຽງພໍ; ບໍ່ມີທຶນຮອນ ເພື່ອທຳການຜະລິດ; ຜົນຜະລິດບໍ່ກຸ້ມກິນຍອ້ນຂາດວິຊາການ, ດິນຟ້າອາກາດບໍ່ອຳນວຍ ແລະ ອື່ນໆ
- ບໍ່ມີວຽກເຮັດງານທຳທີ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ມີລາຍໄດ້ບໍ່ປົກກະຕິ.
- ຍອ້ນຄວາມຊື່ຮ້ານ, ຂາດຄວາມອິດທິນດູໝັ້ນ, ບໍ່ຮູ້ຊອກວິທີທຳມາຫາກິນໃຫ້ຖືກກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ພອນສະຫວັນຂອງຕົນ.

3. ໄພອັນຕະລາຍຂອງຄວາມທຸກຍາກມີແນວໃດ?

ຄວາມທຸກຍາກມີຜົນກະທົບ ຫລື ເປັນອັນຕະລາຍຫລາຍຢ່າງຕໍ່ບຸກຄົນ, ສັງຄົມ ແລະ ປະເທດຊາດຄື:

- ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວ ຫຼື ບຸກຄົນ ບໍ່ສາມາດເພິ່ງຕົນເອງກຸ້ມຕົນເອງໄດ້, ອາໄສຄົນອື່ນຊ່ວຍເຫຼືອ
- ເກີດໄພສັງຄົມໂສເພນີ, ຕິດຢາເສບຕິດ.
- ເກີດມີການຂີ້ລັກ, ຂ້າເຈົ້າເອົາຂອງ.
- ບ້ານເມືອງບໍ່ສະຫງົບສຸກ, ການພັດທະນາກໍພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

4. ວິທີການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກເຮັດຫຍັງແດ່?

ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກໃນຄອບຄົວ ແລະ ບຸກຄົນຕອ້ງປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

- ສ້າງແຜນພັດທະນາຄອບຄົວ (ຊອກຫາທ່າແຮງທີ່ມີ, ວິເຄາະບັນຫາ, ຊອກວິທີແກ້ໄຂທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ເປັນໄປໄດ້ກັບສະພາບຕົວຈິງ, ວາງເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຂອງຄອບຄົວຕົນ)
- ປະຕິບັດກິດຈະກຳຕາມແຜນທີ່ວາງໄວ້ໂດຍມີການປັບປຸງໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບ ແລະ ເວລາຕົວຈິງ.
- ດູໝັ້ນ, ອິດທິນທຳມາຫາກິນ, ກະຕິລິລິ້ນ ແລະ ຊອກຮູ້ຮຳຮຽນນຳຜູ້ປະສົບຜົນສຳເລັດ.
- ຮູ້ຈັກປະຢັດມັດທະຍັດ, ໃຊ້ຈ່າຍໃນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດ.
- ທຳມາຫາກິນດ້ວຍຄວາມຊື່ສັດ, ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີ.

- ບໍ່ເຮັດພໍແຕ່ໄດ້ກິນ, ແຕ່ເຮັດໃຫ້ໄດ້ຂາຍ ຫລື ຜະລິດເປັນສິນຄ້າເພື່ອສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ຄອບຄົວ.
- ບຸກຄົນຕອ້ງໄດ້ກິນຢາ 4 ເມັດທີ່ລັດຖະບານວາງອອກເພື່ອໃຫ້ຫລຸດພື້ນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກຄື: ດູໝັນ, ຊີ້ສັດ, ປະຢັດ ແລະ ອີດທິນ.

*****

ບົດທີ 3

ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ

I. ຄວາມໝາຍ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ.

1. ຄວາມໝາຍ:

ການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າແມ່ນການປູກ, ການລ້ຽງເພື່ອເອົາໄປຂາຍ, ຫາກບໍ່ແມ່ນເພື່ອກິນ ແລະ ໃຊ້ພາຍໃນຄອບຄົວເທົ່ານັ້ນ. ການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າຍາມໃດກໍຕິດພັນກັບການຫັນເປັນອາຊີບ, ຜະລິດຢ່າງເປັນປະຈຳຕໍ່ເນື່ອງ, ມີການລົງທຶນ, ໃຊ້ແຮງງານ ແລະ ວິທະຍາການໃນລະດັບອັນແນ່ນອນເພື່ອໃຫ້ມີຜົນຜະລິດພຽງພໍ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສໍາລັບການຂາຍ.

2. ຄວາມສໍາຄັນ:

- ການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າເປັນປັດໃຈສ້າງລາຍໄດ້ເຂົ້າຄອບຄົວ, ເຮັດໃຫ້ຄອບຄົວມີຢູ່ມີກິນ ແລະ ຮັ່ງມີຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ;
- ການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າແມ່ນຂະແໜງການຜະລິດພື້ນຖານທີ່ຈະຊ່ວຍແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ.
- ການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າເປັນການປະກອບສ່ວນສ້າງຄວາມຕໍ່ເນື່ອງໜັກແໜ້ນໃນການຂະຫຍາຍເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງແກ່ການພັດທະນາປະເທດຊາດ.

3. ຈະຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າຕ້ອງເຮັດຫຍັງແດ່?

1) ຫນ້າທີ່ຂອງພາກສ່ວນລັດ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງມີດັ່ງນີ້:

- ຂະຫຍາຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ (ຖະນົນຫົນທາງ, ຊົນລະປະທານ, ສາງເກັບມ້ຽນ, . . .).
- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍມອບດິນ - ມອບປ່າໃຫ້ປະຊາຊົນມີບ່ອນທຳການຜະລິດ.
- ສະໜອງພາຫະນະອຸປະກອນການຜະລິດ ແລະ ແນວພັນ.
- ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ(ການປູກ - ການລ້ຽງ, ການປົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ການເກັບມ້ຽນ).
- ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການຕະຫຼາດ ແລະ ທຶນຮອນຈຳນວນໜຶ່ງ.
- ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມອັນອໍານວຍແກ່ຜູ້ຜະລິດເຊັ່ນ: ເກັບພາສີອາກອນໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນການລົງເສີມ, ບໍ່ເກັບກຶງກຶງ ຜ່ານຫລາຍຂັ້ນຕອນ, ມີໄລຍະຍົກເວັ້ນເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວ.
- ປົກປ້ອງຄວາມເປັນທຳດ້ານລາຄາແກ່ຜູ້ຜະລິດ
- ມີນະໂຍບາຍເພື່ອຊ່ວຍລົດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງລາຄາຝຸ່ນ, ລາຄາໄຟຟ້າ, ຄ່າຂົນສົ່ງ, ລາຄາແນວພັນ, ລາຄາຫົວອາຫານ, ດອກເບ້ຍທະນາຄານ ແລະ ຄ່າບໍລິການອື່ນໆ.

2) ພາກສ່ວນປະຊາຊົນ ແລະ ຫົວໜ່ວຍພະລິດທຸລະກິດ:

ປະຊາຊົນ ແລະ ຫົວໜ່ວຍພະລິດທຸລະກິດ ແມ່ນກຳລັງສໍາຄັນອັນຕົ້ນຕໍໃນການຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ, ເຊິ່ງມີໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

- ປະກອບສ່ວນສ້າງໂຄງປະກອບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າທີ່ມີລັກຊະນະຮູບດ້ານ. ໝາຍຄວາມວ່າຈະຢູ່ເຂດໃດກໍຕາມແຕ່ລະຄອບຄົວຕ້ອງມີໜ້າທີ່ຜະລິດເປັນສິນຄ້າໂດຍອີງໃສ່ຈຸດພິເສດຂອງທ່ອງຖິ່ນຕົນ, ຊຸດຄົ້ນຄວາມສາມາດທີ່ມີຢູ່ຢ່າງສຸດຂີດເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າ. ບ່ອນໃດເໝາະສົມກັບການປູກພືດຊະນິດໃດ? ສໍາລັບລ້ຽງຫຍັງ?

- ຜະລິດສິ່ງທີ່ຄົນຕ້ອງການ, ມີຄຸນນະພາບພໍໃຊ້ໄດ້ ແລະ ລາຄາບໍ່ສູງເກີນໄປ.

- ຜູ້ຜະລິດຕ້ອງຄໍານຶງເຖິງລາຄາ ແລະ ລະດູການຂອງຜົນຜະລິດ. ລາຄາສິນຄ້າກະສິກໍາຂຶ້ນກັບປັດໃຈສໍາຄັນດັ່ງນີ້:

1. ຂຶ້ນກັບຕົ້ນທຶນການຜະລິດ (ການໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆເຂົ້າໃນການຜະລິດ). ຖ້າໃຊ້ຈ່າຍເຂົ້າໃນການຜະລິດຫລາຍ, ຕົ້ນທຶນກໍ່ຈະສູງ. ຖ້າຕົ້ນທຶນສູງ, ລາຄາຂາຍກໍ່ຕ້ອງສູງ, ຖ້າລາຄາສູງອາດຈະບໍ່ໄດ້ຂາຍຫລື ຂາຍໄດ້ກໍ່ບໍ່ໝົດ.

2. ຂຶ້ນກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນ(ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ) ແລະ ຈໍານວນຂອງສິນຄ້າ: ກໍລະນີທີ 1: ມີສິນຄ້າຫລາຍ ແລະ ຄົນໃຊ້ຫລາຍກໍ່ຈະລາຄາບໍ່ດີ, ແຕ່ຖ້າເປັນຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນກໍ່ຈະບໍ່ໄດ້ຂາຍ; ກໍລະນີທີ 2: ຄວາມຕ້ອງການຫລາຍ, ແຕ່ມີສິນຄ້າໜ້ອຍບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ, ຈະຂາຍໄດ້ລາຄາດີ ແລະ ອາດຈະຂາຍໝົດໄວ. ກໍລະນີ 3: ແມ່ນມີສິນຄ້າຫລາຍແຕ່ຄົນຊື້ໜ້ອຍ ຫລື ບໍ່ມີຄົນຊື້, ກໍ່ຈະບໍ່ໄດ້ຂາຍ.

ດັ່ງນັ້ນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ດ້ານການຕະຫລາດ, ຮູ້ເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຄົນ, ຮູ້ລາຄາ ແລະ ຕ້ອງຮູ້ວ່າລະດູໃດຄວນຜະລິດຫຍັງ. ບໍ່ແມ່ນຈະເຮັດຕາມມິຕາມເກີດ, ຄິດອອກອັນໃດຜະລິດອັນນັ້ນ. ຖ້າຜະລິດບໍ່ໄດ້ຂາຍກໍ່ຈະບໍ່ແມ່ນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ສຸດທ້າຍຜູ້ຜະລິດກໍ່ເສຍຊັບສິນທຶນຮອນ ແລະ ເສຍກໍາລັງໃຈ.

*****

ພາກທີ IV

ການສ້າງແຜນ

ບົດທີ 1

I. ຄວາມໝາຍ - ຄວາມສໍາຄັນຂອງແຜນ ແລະ ການສ້າງແຜນ

1. ແຜນແມ່ນຫຍັງ?

• ແຜນແມ່ນເລື່ອງອະນາຄົດທີ່ເຮົາກຳນົດວ່າຢາກບັນລຸຫຍັງ? ເວລາໃດ? ໃຜເປັນຜູ້ປະຕິບັດ? ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຫຍັງແດ່? ຈາກແຫຼ່ງໃດ?

- ເປັນເລື່ອງທີ່ສົມມຸດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ ເຊິ່ງອາໄສຂໍ້ມູນປະຈຸບັນ.
- ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ວິທີການເພື່ອໄປສູ່ເປົ້າໝາຍ.
- ເປັນເລື່ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບການປະຕິບັດ ຫຼື ການເຄື່ອນໄຫວ.
- ເປັນເລື່ອງຂອງການຕັດສິນໃຈຂອງຜູ້ບໍລິຫານ(ຜູ້ຄຸ້ມຄອງ).

2. ການວາງແຜນແມ່ນຫຍັງ?

• ເປັນຂະບວນການຂອງການໃຊ້ຄວາມຄິດ, ການຕັດສິນໃຈໂດຍກຳນົດຈຸດປະສົງທີ່ຈະປະຕິບັດ ແລະ ຫາຂັ້ນຕອນ, ວິທີການກ່ຽວກັບການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານບໍລິຫານເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍຄົນ, ເງິນ, ວັດຖຸ ແລະ ການຈັດການເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງທີ່ວາງໄວ້, ມີຫຼາຍວິທີໃນການຕັດສິນໃຈເລືອກຂັ້ນຕອນ ແລະ ວິທີການປະຕິບັດທີ່ເໝາະສົມ.

• ຂະບວນການຄິດ, ການວິເຄາະ ແລະ ການຕັດສິນໃຈເລືອກແນວທາງການດຳເນີນກິດຈະກຳອັນດີທີ່ສຸດເພື່ອນຳໄປຂຽນເປັນແຜນ ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ໜ້າ.

3. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການວາງແຜນ

ການວາງແຜນມີບົດບາດສໍາຄັນ ແລະ ມີຄວາມຈຳເປັນຫຼາຍໃຫ້ແກ່ສຳນັກງານ, ຫ້ອງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ(ບ້ານ) ເພາະເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນໄປຕາມນະໂຍບາຍ ແລະ ເປົ້າໝາຍສະເພາະ. ການວາງແຜນເຮັດໃຫ້ກຳນົດຂອບເຂດຂອງວຽກງານ ແລະ ສາມາດຮູ້ໄດ້:

1. ໃຜເປັນຜູ້ເຮັດ?
2. ເຮັດກັບໃຜ?
3. ເຮັດຫຍັງ?
4. ເຮັດຢູ່ໃສ?
5. ເວລາໃດ?
6. ເປັນຫຍັງຈຶ່ງເຮັດ?
7. ເຮັດແນວໃດ?

*****

II. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ.

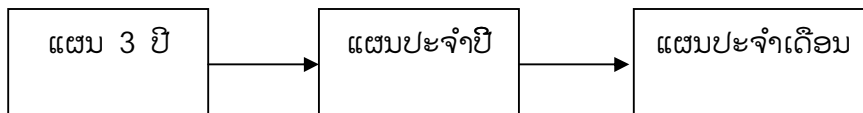
ການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານແມ່ນສິ່ງສໍາຄັນກວ່າໝູ່ໃນການສ້າງເປັນຫົວໜ່ວຍພື້ນຖານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຕ້ອງເລີ່ມຈາກການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ກໍານົດທ່າແຮງຂອງບ້ານເຊັ່ນ: ທີ່ດິນທໍາການປູກຝັງ, ການລ້ຽງສັດມີຄືແນວໃດ, ນ້ຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ອື່ນໆອີກ. ຈາກນັ້ນກໍເບິ່ງທ່າແຮງດ້ານທຶນຮອນພາຍໃນບ້ານ ກໍຄືສະພາບການເປັນຢູ່ຂອງຄອບຄົວໂດຍແບ່ງປະເພດຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວອອກໃຫ້ລະອຽດເຊັ່ນ: ຄອບຄົວຮັ່ງມີ, ພໍ່ຢູ່ພໍກິນ, ແລະ ຄອບຄົວທຸກຍາກຂາດເຂີນມີຄືແນວໃດ? ຈາກນັ້ນຈຶ່ງສ້າງເປັນແຜນການຂອງບ້ານ. ອັນສໍາຄັນໃນການພັດທະນາ ແມ່ນຕ້ອງມີຄາດໝາຍສູງຊັບໃນດ້ານສໍາຄັນຈໍານວນໜຶ່ງເຊັ່ນ:

1. ຈະຜະລິດຫຍັງແດ່ໃຫ້ເປັນສິນຄ້າເພື່ອສ້າງລາຍຮັບແກ່ຄອບຄົວໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼາຍປານໃດ?
2. ຈະແກ້ໄຂຄອບຄົວທຸກຍາກໃຫ້ໄດ້ຈັກຄອບຄົວໃນປີໜ້າ, ຄອບຄົວພໍກິນຈະໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າໃດ? ຄອບຄົວຮັ່ງມີຈະເພີ່ມຂຶ້ນເທົ່າໃດ?
3. ຈະສ້າງຄອບຄົວວັດທະນະທໍາຄືແນວໃດ? ລົບລ້າງຄວາມບໍ່ຮູ້ໜັງສື, ອະນາໄມກັນພະຍາດ, ສ້າງແລະ ສ້ອມແປງໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ, ແລະ ອື່ນໆຄືແນວໃດ?

“ ແຜນການຕ້ອງມາຈາກຄວາມຕ້ອງການ ຫຼື ຄວາມຈໍາເປັນຂອງຊາວບ້ານ ”

1. ປະເພດຂອງແຜນຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ

ເພື່ອກໍານົດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກໍາພັດທະນາຂອງບ້ານຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ເພື່ອກ້າວໄປເຖິງການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຕ່ລະຂັ້ນ, ເບື້ອງຕົ້ນມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງວາງແຜນ 3 ປີໃນການພັດທະນາບ້ານ. ຈາກນັ້ນຈຶ່ງຜັນຂະຫຍາຍມາເປັນແຜນປະຈໍາປີ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍແຜນປີມາເປັນແຜນປະຈໍາເດືອນ.

2. ຈຸດປະສົງຂອງການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ

- ເພື່ອແນໃສ່ຊຸກຍູ້ການຜະລິດ, ການບໍລິການ, ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.
- ເພື່ອສະດວກ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກໍາພາຍໃນບ້ານ.

3. ຂັ້ນຕອນການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ.(ໃຊ້ເວລາ 1 ວັນ)

- ຂັ້ນຕອນການສ້າງແຜນບ້ານມີ ຂັ້ນຕອນຄື:
  1. ປະຊຸມຊາວບ້ານໝົດບ້ານເພື່ອສະເໜີຈຸດປະສົງ ແລະ ລາຍງານສະພາບລວມຂອງບ້ານ.
  2. ສືບຕໍ່ກໍານົດທ່າແຮງຂອງບ້ານແລ້ວຂຽນໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່.
  3. ແບ່ງກຸ່ມຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊາຍເພື່ອກໍານົດກິດຈະກໍາ ແລະ ຈັດບູລິມະສິດກິດຈະກໍາ.
  4. ລວມ 2 ກຸ່ມເຂົ້າກັນເພື່ອເອກະພາບບັນດາກິດຈະກໍາທັງສອງກຸ່ມ
  5. ວາງແຜນ

➢ ລາຍລະອຽດອ້າງລຸ່ມນີ້:

ຕອນເຊົ້າ:**I. ຂັ້ນຕອນທີ 1:****1. ປະຊຸມຊາວບ້ານຫມົດບ້ານ (1 ຊົ່ວໂມງ)**

- ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງ
- ຮັບຟັງການລາຍງານສະພາບລວມຂອງບ້ານ

2. ກຳນົດທ່າແຮງການພັດທະນາ (1 ຊົ່ວໂມງ): ກຳນົດຮວ່ມກັບຊາວບ້ານວ່າແມ່ນຫຍັງທີ່ເປັນທ່າ

ແຮງຂອງບ້ານ? ຍົກເອົາຜົນໄດ້ຮັບດ້ານບວກຂອງການພັດທະນາ(ຖາມຊາວບ້ານ ແລະ ຊຽນລົງດັ່ງຕົວຢ່າງ):

- ດ້ານວັດທະນະທຳ - ສັງຄົມ: ຄວາມເປັນນ້ຳໜຶ່ງໃຈດຽວກັນ, ປະສົບການເຮັດວຽກຮວ່ມກັນ,...
- ດ້ານເສດຖະກິດ: ພືດ ແລະ ສັດລ້ຽງທີ່ເປັນທ່າແຮງ, ທີ່ໄດ້ຂາຍ, ສິ່ງຕະຫຼາດຕອ້ອງການ, ປະສົບການໃນການຜະລິດຂອງຊາວບ້ານ.
- ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບຍາກອນທຳມະຊາດ: ເບິ່ງຕາມແຜນຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ (ມີຫຍັງເປັນທ່າແຮງທີ່ສາມາດສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່)
- ການເມືອງການປົກຄອງ: ການສະໜັບສະໜູນຈາກກຸ່ມບ້ານ, ສະໜັບສະໜູນຈາກພາຍນອກ, ສະໜັບສະໜູນຈາກໂຄງການຕ່າງໆ
- ດ້ານອື່ນໆ

➤ ຊຽນທ່າແຮງໃສ່ເຈ້ຍແຜນໃຫຍ່**II. ຂັ້ນຕອນທີ 2: ແບ່ງເປັນ 2 ກຸ່ມ:ກຸ່ມຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊາຍ(2 ຊົ່ວໂມງ)****1. ກຳນົດກິດຈະກຳ:**

ກຳນົດກິດຈະກຳໃສ່ຕາຕະລາງ (1) ດວ້ຍການຖາມໂດຍໃຊ້ຄຳຖາມດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຫອ້ງທີ 1: (ກິດຈະກຳທີ່ຊາວບ້ານຢາກເຮັດ): ຖາມວ່າ: ແມ່ນຫຍັງທີ່ຊາວບ້ານຢາກຈະປັບປຸງ/ ຢາກຈະເຮັດຢູ່ໃນບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ? ໂດຍສະເພາະວຽກສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການສ້າງລາຍຮັບ, ການບໍລິຫານບ້ານ ແລະ ອື່ນໆ.(ຊຽນລົງມາແຕ່ລະກິດຈະກຳ)

ຫອ້ງທີ 2: (ເຫດຜົນທີ່ຢາກເຮັດ): ຖາມຕໍ່ໄປແຕ່ລະກິດຈະກຳວ່າ: ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຢາກເຮັດກິດຈະກຳນີ້? ເຮັດແລ້ວຈະໄດ້ຫຍັງ? ຈະແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ແນວໃດ?

ຫອ້ງທີ 3: (ວິທີການທີ່ຈະເຮັດ):ຖາມວ່າຈະເຮັດກິດຈະກຳນີ້ແນວໃດ ຫລື ເຮັດດວ້ຍວິທີໃດ?

ຕາຕະລາງ 1: ກຳນົດກິດຈະກຳ

ລ/ດ	ແມ່ນຫຍັງທີ່ຈະເຮັດ(1)	ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຢາກເຮັດ? (2)	ຈະເຮັດເອງແນວໃດ? ກັບການສະໜັບສະໜູນຈຳນວນໜຶ່ງຈາກພາຍນອກ.(3)
1	ລ້ຽງໄກ່ເປັນສິນຄ້າ	ບໍ່ມີເງິນ, ບໍ່ມີລາຍຮັບ, ຢາກມີເງິນໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວ, ມີປະສົບການໃນການລ້ຽງໄກ່, . .	ຂໍທຶນຊື້ພໍ່ແມ່ພັນຈາກເມືອງ, ຊາວບ້ານປະກອບສ່ວນເຮັດລົກ, ອາຫານ. ຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ແຕ່ລ້ຽງໃຜລ້ຽງລາວ.
2			
3			
4			
5			

2. ຈັດບູລິມະສິດກິດຈະຢ່າງໜ້ອຍ 5 ກິດຈະກຳທີ່ຈະເຮັດໃນ 3 ປີ ຂ້າງໜ້າ:

1) ອ່ານແຕ່ລະກິດຈະກຳສູ່ຊາວບ້ານພັງ ແລ້ວຖາມຊາວບ້ານວ່າກິດຈະກຳໃດສຳຄັນ ແລະ ຮີບດວນປະຕິບັດກ່ອນໝູ່?

2) ໃຫ້ຊາວບ້ານເປັນຜູ້ເວົ້າ ແລ້ວ ຈົດໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ໄວ້ 5 ກິດຈະກຳ.

3) ໃຫ້ຊາວບ້ານລົງປະຊາມະຕິກັນຈັດບູລິມະສິດແຕ່ 1 ເຖິງ 5 ຕາມລຳດັບ.

(ໃຊ້ວິທີການຖາມເອົາສຽງສ່ວນຫລາຍ)

ຕອນແລງ:

III. ຂັ້ນຕອນທີ 3: ວາງແຜນ:

1) ລວມ 2 ກຸ່ມເຂົ້າກັນ ແລະ ເອກກະພາບບັນດາກິດຈະກຳທີ່ຈະປະຕິບັດໃນ 3 ປີ ຂ້າງໜ້າ.

2) ຊຽນຊື່ກິດຈະກຳໃສ່ໃນຕາຕະລາງແຜນບ້ານ.(ເອົາກິດຈະກຳທີ່ເປັນບູລິມະສິດເຂົ້າກອ່ນ)

3) ວາງແຜນຕາມຕາຕະລາງແຜນພັດທະນາບ້ານ.

➤ ມີ 2 ປະເພດຂອງກິດຈະກຳ:

- ຮ/ອ ແມ່ນກິດຈະກຳທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ໂດຍຊຸມຊົນເອງ.

- ຮ/ຮ ແມ່ນກິດຈະກຳທີ່ຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນຈາກພາຍນອກ.

(ເບິ່ງລາຍລະອຽດຕາມຕາຕະລາງແຜນບ້ານ)

ຕາຕະລາງ 2: ແຜນພັດທະນາບ້ານ ປີ 2011 - 2014(ແຜນ 3 ປີ)

ບ້ານ: -----ກຸ່ມບ້ານ-----ເມືອງ-----

ລ.ດ	ແຜນກິດຈະ ກຳທີ່ກຳນົດ ໂດຍຊຸມຊົນ (ແມ່ທຍັງ ທີ່ສາມາດ ເຮັດ)	ສິ່ງທີ່ຈະເຮັດ(ຂັ້ນຕອນລະອຽດ)	ຮັບຜິດຊອບ ໂດຍ (ບຸກຄົນ /ກຸ່ມ)	ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ ພາຍນອກ	ໄລຍະເວລາ												ເປົ້າໝາຍສູ້ຊົນ/ສິ່ງທີ່ສາ ມາດວັດ ແທກໄດ້ເຖິງ ຜົນສຳເລັດ/ ຕົວຊີ້ວັດ
					ປີທີ 1 (2011-2012)				ປີທີ 2 (2012-2013)				ປີທີ 3 (2013-2014)				
					ງ 1	ງ 2	ງ 3	ງ 4	ງ 1	ງ 2	ງ 3	ງ 4	ງ 1	ງ 2	ງ 3	ງ 4	
I. ກິດຈະກຳສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍຊຸມຊົນເອງ																	
	ອະນາລວມ ບ້ານປະຈຳເດືອນ (ເຮັດເອງ)	1.ຊຸດຮອງ ລະບາຍນ້ຳແຄມທາງ 2. ຊຸດຊຸມຂີ້ເຫຍື້ອ 3.ຖາງປ່າແຄມທາງພາຍໃນບ້ານ	ທ້າວສາ (ຮອງນາຍບ້ານ)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	- ມີການອະນາໄມລວມ ບ້ານ 3 ຄັ້ງຕໍ່ ເດືອນ - ຢ່າງໜ້ອຍ 32ຄົວເຮືອນ ມີຊຸມຂີ້ເຫຍື້ອໃນປີ ທີ 1 ແລະ ມີທຸກຄົວເຮືອນ ໃນທ້າຍປີ ທີ 3. - ບ້ານສະອາດ		
II. ກິດຈະກຳເຮັດຮ່ວມກັບພາຍ ນອກ																	
1	ປູກໜົ່ມໄມ້ຝຣັ່ງຮ່ວມ ກັບບໍລິສັດສະວິບ ປະເທດໄທ (ເຮັດຮ່ວມ)	1. ປະຊຸມປຶກສາຫາລື, ຕັດເລືອກ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ສະຖານທີ່ປູກ 2.ສະເໜີເຖິງຫ້ອງການກະສິກຳ 3. ຖາງ, ຈູດ, ລອ້ມຮົ້ວ 4. ກຳເນີຍ 5.ໄຖ ແລະ ຊຸດຄູ 6. ປູກ ແລະ ບົວລະບັດ	ທ້າວ ພູ (ກະສິກຳບ້ານ)	1.ທ້າວຈັນທະວົງ (ກະສິກຳກຸ່ມບ້ານ) 2. ກະສິກຳເມືອງ											- ຢ່າງໜ້ອຍທ້າຍປີ 2011 ໃຫ້ມີຜູ້ປູກໜົ່ມໄມ້ຝຣັ່ງ 12 ຄອບຄົວ, 12ໄລ່. - ທ້າຍປີ 2012 ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ມີລາຍຮັບຈາກການຂາຍ ໜົ່ມໄມ້ຝຣັ່ງຄອບຄົວລະ...ຕໍ່ ເດືອນ.		

ຫມາຍເຫດ: ງ: ງວດ: 3 ເດືອນ(ແບບຟອມສາມາດປັບເປັນແຜນສຶກສາໄດ້)

III. ການສ້າງແຜນປະຈຳເດືອນຂອງບ້ານ

1. ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອໃຫ້ອົງການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຊາວບ້ານມີແຜນປະຈຳເດືອນຂອງບ້ານແບບມີສ່ວນຮ່ວມ.
- ສະດວກໃນການສະຫລຸບລາຍງານປະຈຳເດືອນ
- ເປັນຂໍ້ມູນໃນການລາຍງານປະຈຳປີ
- ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນປະຈຳປີ ຫຼື ແຜນພັດທະນາບ້ານ.

2. ອຸປະກອນ: ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ 2 ແຜ່ນ, ບິກເຟີດ 1 ກ້ານ, ອາດມີສະກອັດກໍໄດ້.

3. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ: ອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານ ແລະ ຊາວບ້ານ.

4. ໄລຍະເວລາ: ໃນກອງປະຊຸມປະຈຳເດືອນຂອງບ້ານ.

5. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ເອົາ“ແຜນພັດທະນາບ້ານ”ມາກາງແລ້ວກວດກາຄືນວ່າໄລຍະຜ່ານມາໄດ້ປະຕິບັດ
- ກິດຈະກຳຫຍັງແລ້ວ, ມີກິດຈະກຳໃດທີ່ວາງໄວ້ວ່າຈະເຮັດ, ແຕ່ບໍ່ໄດ້ເຮັດ. *ແລ້ວຂຽນໃສ່ຕາຕະລາງ“ປະເມີນແຜນບ້ານ”.*
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ພາຊາວບ້ານວິເຄາະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໄລຍະຜ່ານມາ.

ຕາຕະລາງ 1: ປະເມີນແຜນບ້ານ.

ກິດຈະກຳ (1)	ຜົນໄດ້ຮັບ (ຈຸດດີ) (2)	ບັນຫາທີ່ພົບ (ຈຸດອ່ອນ)(3)	ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີ ບັນຫາ (4)	ວິທີແກ້ໄຂ/ກິດຈະກຳ (5)
ປູກຫມາກ ມວ່ງ 3 ຄຸດ (100 ຊຸມ)	ຕົ້ນມວ່ງ 2 ສວນງາມດີ,	1 ຄອບຄົວຕົ້ນ ມວ່ງຕາຍ 50%	ນ້ຳບໍ່ພຽງພໍ, ຫຍ້າຮົກ, ຍອ້ນຄອບຄົວ ບໍ່ເອົາ ໃຈໃສ່,	<i>(ຖາມຄອບຄົວຜູ້ກຽ່ວວ່າ ຊິເຮັດແນວໃດ?)</i>
ປູກໜົມໄມ້ຝຣັ່ງ 16 ຄອບຄົວ 16 ໄລ່	ສຳເລັດການກຳເບ້ຍ 10 ຄຸດ,ເບ້ຍງາມດີ, ທຸກຄົນ ຫ້າວຫັນເອົາໃຈໃສ່, ວິຊາ ການລົງຕິດ ຕາມ ແລະ ໃຫ້ ຄຳແນະນຳປະຈຳ	ບໍ່ມີ	ບໍ່ມີ	ສືບຕໍ່ (ໄປທັດສະນະປະເທດ ໄທ 2 ຄົນ)

ຄຳອະທິບາຍຕາຕະລາງ

ຫອ້ງທີ 1: (ກິດຈະກຳທີ່ກ່າຍມາຈາກແຜນປີທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ): ຖາມຊາວບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງບ້ານວ່າ:

ໄລຍະ 1 ເດືອນຜ່ານມາພວກເຮົາໄດ້ເຮັດກິດຈະກຳຫຍັງແດ່? ແລ້ວ ຂຽນກິດຈະກຳລົງໃນເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ທີ່ໄດ້ກຽມໄວ້.

ຫອ້ງທີ 2: *(ສິ່ງທີ່ເຮັດໃດດີ):* ຖາມເຖິງຜົນສຳເລັດຂອງກິດຈະກຳ. ກິດຈະກຳນີ້ມີຈຸດດີຫຍັງແດ່?

ເຮັດໄດ້ດີແນວໃດ?

ຫອ້ງທີ 3: (ບັນຫາທີ່ພົບ ຫລື ສິ່ງທີ່ເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ): ຖາມວ່າບັນຫາ ຫລື ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີ ຫຍັງແດ່?

ຫອ້ງທີ 4: (ສາເຫດທີ່ເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ ຫລື ສາເຫດຂອງບັນຫາ) ຖາມວ່າສາເຫດຂອງບັນຫານີ້ແມ່ນຫຍັງ? ຫລື ຍອນຫຍັງຈຶ່ງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກແບບນີ້ ?

ຫອ້ງທີ 5: ວິທີແກ້ໄຂ: ຖາມວ່າເຮົາຈະແກ້ໄຂແນວໃດ? ເຮັດກິດຈະກຳຫຍັງ? (ຂຽນຊື່ກິດຈະກຳ ແລະ ເວລາທີ່ຈະເຮັດ), ຖ້າກິດຈະກຳໃດເຮັດແລ້ວແຕ່ບໍ່ສຳເລັດ ຫລື ຈະເຮັດໃນ ເດືອນຕໍ່ໄປກໍ່ໃຫ້ຂຽນວ່າ "ໂອ້" "

- **ຂັ້ນຕອນທີ 3:** ວິເຄາະບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນພາຍໃນບ້ານ(ໃສ່ຕາຕະລາງເກົ່າ):

- ຖາມຊາວບ້ານວ່າໃນໄລຍະ1 ເດືອນຜ່ານນອກຈາກບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດກິດຈະກຳແລ້ວພວກເຮົາພົບບັນຫາຫຍັງແດ່? ຫລື ມີຫຍັງທີ່ຢາກຈະຍົກມາວິເຄາະເພື່ອຊອກວິທີແກ້ໄຂ? **ແລ້ວພາຊາວບ້ານວິເຄາະບັນຫາໃສ່ຕາຕະລາງເກົ່າ.**

- **ຂັ້ນຕອນທີ 4:** ການວາງແຜນ:

ຂຽນກິດຈະກຳທີ່ຈະວາງແຜນລົງໃນຫອ້ງທີ 1 (ຫອ້ງກິດຈະກຳ) ຂອງຕາຕະລາງ"ແຜນ

ປະຈຳເດືອນ"(ຕາຕະລາງ2), ເຊິ່ງບັນດາກິດຈະກຳໄດ້ມາຈາກ:

- 1) ກິດຈະກຳໃນຫອ້ງສຸດທ້າຍຂອງຕາຕະລາງປະເມີນແຜນບ້ານ.
- 2) ກິດຈະກຳໃນແຜນປີທີ່ຈະເຮັດໃນເດືອນ.
- 3) ກິດຈະກຳທີ່ຊາວບ້ານຢາກເຮັດ ຫລື ເຮັດຮວມກັບບໍລິສັດ.

ຕົວຢ່າງ:

- ຈາກແຜນປີຂອງບ້ານ: ອະນາໄມລວມບ້ານ
- ຈາກຕາຕະລາງວິເຄາະ: ເສຍຫຍ້າສວນ; ສິ່ງຄົນໄປທັດສະນະການປູກໜົ່ມໄມ້ຝຣັ່ງ
- ແຜນບໍ່ຢູ່ໃນແຜນປີ ແຕ່ໄດ້ຕົກລົງກັບບໍລິສັດ: ທັດສະນະກ່ຽວກັບການປູກຢາງພາລາ

ຕາຕະລາງ 2: ຕາຕະລາງ ແຜນປະຈຳເດືອນ ປີ 2011 ບ້ານ-----

ລ/ດ	ກິດຈະກຳ	ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດ	ເວລາ	ຜູ້ຮັບຜິດຊອບ		ຕົວຊີ້ວັດ/ຄາດໝາຍສູ້ຊີ້ນ
				ບ້ານ	ພາຍນອກ	
1	ອະນາໄມ ລວມບ້ານ ແຕ່ຫົວບ້ານ ເຖິງທາງ ບ້ານ	-ຖາງປ່າແຄມທາງ -ຊຸດຮອງຈາກ ກອ້ກນ້ຳຫາ... ?	20/ 04	ທ້າວ ແພງ ທ້າວ ແດງ ທ້າວແສງ	ຄຳຫລ້າ	ສຳເລັດການຖາງທາງໃຫ້ ໄດ້ 50 ແມັດ, ແລະ ຊຸດ ຮອງສຳເລັດ 5 ແມັດ

*****

IV. ການສ້າງແຜນພັດທະນາຄອບຄົວ

1. ຈຸດປະສົງ:

- ສ້າງແນວຄວາມຄິດໃຫ້ຄອບຄົວໃນການພັດທະນາຕົນເອງເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ຮູ້ບັນຫາຂອງຕົນເອງ, ຮູ້ວິເຄາະບັນຫາ, ແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຮູ້ວາງແຜນດ້ວຍຕົນເອງ.
- ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນດ້ານບົດບາດຍິງ - ຊາຍພາຍໃນຄອບຄົວ.

2. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

- ຄະນະບ້ານຮ່ວມກັບກະສິກໍາບ້ານ ແລະ ສະຫະພັນແມ່ຍິງບ້ານໃນການສ້າງແຜນຄອບຄົວ.
- ອົງການປົກຄອງບ້ານຕ້ອງຍົກເອົາກິດຈະກຳໃນແຜນຄອບຄົວມາປຶກສາຫາລື ແລະ ຍົກເອົາຜົນງານມານຳສະເໜີໃນກອງປະຊຸມວາງແຜນບ້ານ.
- ຊຸກຍູ້ການສ້າງແຜນຄອບຄົວດ້ວຍການນຳເອົາຄວາມຄືບໜ້າການສ້າງແຜນຄອບຄົວມາລາຍງານໃນກອງປະຊຸມບ້ານ.
- ຊຸກຍູ້ຄອບຄົວປະຕິບັດດ້ວຍເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ສືບຕໍ່ສອນຄອບຄົວອື່ນ(ຄອບຄົວສອນຄອບຄົວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕໍ່ໄປເປັນເຄືອຂ່າຍ)
- ສົມທົບກັບທະນາຄານບ້ານ (ເອົາເຂົ້າໃນແຜນການກູ້ຢືມເງິນ)

3. ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:

1. ລວມບ້ານເພື່ອ :

- ສະເໜີຄວາມສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາຄອບຄົວດ້ວຍການສ້າງແຜນ.
- ຄັດເລືອກຄອບຄົວເພື່ອເຮັດເປັນຕົວແບບ(ອີງໃສ່ການຕັດສິນໃຈຂອງແຕ່ລະບ້ານ, ອາດຈະເລີ້ມຈາກຄອບຄົວທີ່ອາສາສະໝັກ, ຄອບຄົວທຸກ ຫລື ຄອບຄົວທີ່ດຸໝັ່ນກໍ່ສຸດແລ້ວແຕ່ລະບ້ານ)

2. ລົງຊ່ວຍວາງແຜນຄອບຄົວຕາມຂັ້ນຕອນລຸ່ມນີ້ :

- ສຳພາດຄົວເຮືອນກ່ຽວກັບສະພາບສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດຕາມຕາຕະລາງ (1)
- ກຳນົດກິດຈະກຳໂດຍນຳໃຊ້ຄຳຖາມ: ຢາກຈະເຮັດຫຍັງເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສ້າງຖານະຄອບຄົວ? ແລ້ວຂຽນຄຳຕອບໃສ່ຕາຕະລາງທີ (2)
- ນຳເອົາບັນດາກິດຈະກຳມາວາງເປັນແຜນຂອງຄອບຄົວ (ຕາຕະລາງ 3)

4. ບັນດາແບບຟອມມີດັ່ງນີ້:

ແຜນພັດທະນາຄອບຄົວຂອງບ້ານ _____ ເມືອງ _____

(1)

ຊື່ຫົວໜ້າຄອບຄົວ _____ ອາຍຸ _____

ຊື່ຜົວ ຫລື ເມຍ _____ ອາຍຸ _____

ອາຊີບ _____

1. ຈຳນວນສະມາຊິກໃນຄົວເຮືອນ _____ ຍິງ _____ ຄົນ

ລ/ດ	ຊື່ສະມາຊິກ	ເພດ	ອາຍຸ	ລະດັບການ- ສຶກສາ	ຫມາຍເຫດ

2. ສະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ທ່າແຮງຕ່າງໆ

ລ.ດ	ຊັບສິນທີ່ມີ(ໄຮ່,ນາ, ສວນ, ງົວ, ຄວາຍ, ສັດ ແລະ ອື່ນໆ)	ຈຳນວນ/ ຫົວຫວ່ຍ	ຫມາຍເຫດ

3. ປະລິບການ(ຄວາມສາມາດ ຫລື ພອນສະຫວັນ)

1

2

3

4. ລາຍຮັບຫລັກ

ລ.ດ	ລາຍຮັບຫຼັກແມ່ນຫຍັງ	ມູນຄ່າເປັນກີບ/ ປີ	ຫມາຍເຫດ
1			
2			

ແບບຟອມທີ 2: ກຳນົດກິດຈະກຳ (2)

ແມ່ນຫຍັງທີ່ຢາກຈະເຮັດເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ສ້າງຖານະຄອບຄົວໃນປີນີ້?

ລ/ດ	ກິດຈະກຳທີ່ຈະເຮັດ	ເປັນຫຍັງຈຶ່ງເຮັດ?	ຈະເຮັດເອງ ຫລື ເຮັດຮ່ວມກັບພາຍນອກແນວໃດ?
1			
2			
3			
4			
5			

ແບບຟອມທີ 3: ແຜນພັດທະນາຄອບຄົວ ສື່ກປີ----- (3)

ຄົວເຮືອນທ້າວ/ນາງ:----- ໜ່ວຍທີ່:-----ບ້ານ:-----

ລດ	ແຜນກິດຈະກຳ (ແມ່ນຫຍັງທີ່ສາມາດເຮັດ)	ສິ່ງທີ່ຈະເຮັດ(ຂັ້ນຕອນລະອຽດ)	ຮັບຜິດຊອບໂດຍ	ຜູ້ສະໜັບສະໜູນພາຍນອກ	ໄລຍະເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ເປົ້າໝາຍສູ້ຊີນ- /ສິ່ງທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ເຖິງຜົນສຳເລັດ(ຕົວຊີ້ວັດ)

*****

ເອກະສານອ້າງອີງ:

- ຄູ່ມືເພື່ອການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຂັ້ນບ້ານ ສະບັບປັບປຸງໃໝ່, ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມສູນກາງພັກ, ປີ 2007. ຈັດພິມໂດຍ ຄະນະໂຄສະນາອົບຮົມແຂວງອັດຕະປື.
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຫ່ງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ.
- ບົດແນະນຳວ່າດ້ວຍ "ຮູບແບບເອກະສານທາງລັດຖະການ" ສະບັບເລກທີ 039 ຫສນຍ, ລົງວັນທີ 8 ກຸມພາ 2005. ທະບວງການປົກຄອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລັດຖະກອນ